

"SANDARA"

Leidžia kas ketvergas
Amerikos Lietuvių Tautinė Sandara.

PRENUMERATA METAMS:

Suvienytose Valstijose \$2.00
Kitose viešpatystėse \$2.50

"SANDARA,"

366 W. Broadway, So. Boston, Mass.

SANDARA

Amerikos Lietuvių Tautinės Sandaros Organas

"SANDARA"

Published Every Thursday
By the Lithuanian National League
of America.

YEARLY SUBSCRIPTION RATES:
In the United States \$2.00
To Foreign Countries \$2.50

"SANDARA,"

366 W. Broadway, So. Boston, Mass.

Entered as Second-Class matter January 14, 1914, at the Post Office at Boston, Massachusetts, under the Act of March 3, 1879.

No. 33

Tel. South Boston 52015.

South Boston, Mass., Rugpjūčio (August) 14 d. 1919 m.

Metai VI.

Lietuvos Kova už Nepri gulmybę

Pereitą savaitę per New Yorką LTT. yra atėjusios žinios, kad lietuviai yra užpulti iš trijų pusių bet narsiai nepasiduodančiai veda kovą prieš skaitingus lenkus, vokiečius ir bolševikus. Lietuvos žmonės dabar žengia pro kritiškiausią savo naujo tautinio gyvenimo laikotarpį. Pranešimai iš Kauno ir Paryžiaus parodo lenkų ir vokiečių tęsimą savo besityčiojimų prieš Maršalo Focho ir Keturių Tarybos Paryžiuje jiems duotus įsakus apiešti Lietuvą.

Vokiečiai apleidę Kauną, bet ne Lietuvą.

Pranešimais iš Kauno pranešama, kad vokiečiai apleidę Kauną, bet tuo pačiu kartu jie koncentruojasi apie šaulius-Mintauja liniją. Reiškia, kad jie traukiasi į šiaurės vietas trauktis pietuosna.

Lenkų užpuolimas, bet lietuvių armija atbloškia lenkus.

Lenkai laikėsi užpakaly lietuvių kariuomenės, kuri kovoja prieš bolševikus tarpe Utėnos ir Alukštos. Lenkų tikslas užpulti lietuvius. Jie tą ir mėgino padaryti. Bet narsi lietuvių kariuomenė atbloškė lenkus atgal.

Lietuvos Ministerijos Premjero atsišaukimas.

Lietuvos ministerijų pirmininkas Sleževičius mušė telegramas taikos konferencijos pirmininkui Clemenceau, taip pat Anglijos premjerui Lloyd George ir maršalui Foch.

Premjeras pareikalavo, kad vokiečiai apleistų Lietuvą, gi lenkai pasitrauktų už demarkacijos linijų (laikiniai paskirtų rubėžių).

Lenkai užimtose vietose įvedė vergiją.

Lenkų kariuomenė yra užėmusi švenčių apirubę, taip pat Vilniaus, Ašmenos ir Trakų apylinkes.

Vidžiuose gyventojai turėjo susirinkimą su tikslu apsidrausti prieš lenkų rekviziciją, plėšimus, nežmoniškus jų apsiėjimus su gyventojais, prieš persekiojimus vyrų ir moterų, prieš lenkų parėdymą, sulig kurio gyventojai priverčiami dvi dieni per savaitę veltui dirbti dvaruose.

Iš Kauno iš liepos 20 dienos pranešama, jog lenkų raitarijos burys užpuolė lietuvių divizioną Merkinės apylinkėse. Po smarkaus mušio lenkai buvo priversti atsimesti atgal.

Lenkai sutraukia savo kariuomenę abiem Nemuno šonais ir briaunasi ant Seirijų, Alytaus, Daugų.

DESIMT MILIJONŲ LIETUVAI.

Egzekutyvis Tarybų Komitetas New Yorke, rugšėjo 7 d. nutarė sukelti Amerikoj paskolą del Lietuvos. Darbą pavedė ekonominei komisijai, kuri rūpinsis surinkimu \$10,000,000.00, kaip paskolos Lietuvai.

KABLEGRAMA IS PARYŽIAUS.

Rugšėjo 7 d. vakare Egz. Tarybų Komitetas laikė posėdžio New Yorke gavo kablegramą iš Paryžiaus, kurioje reikalaujama kuogreičiausia prisijust 300,000 frankų del Lietuvos armijos reikalų. Pasirašo Valdemaras, Yčas, Norus, Dr. Šliupas ir Balušas.

KAIP LENKAI VERŽESI LIETUVON.

Vadinamas "Pilsudskio laikraštis" "Nasz Kraj" 53 Nr., atsiliepia į M. Biržiškos straipsnį, įdėtą į "Glos Litwy," kur Biržiška rašė, kad:

"Staugis be Lietuvos vyriausybės ir visuomenės sutikimo ir be ankstybinio abiejų kraštų vyriausybių susitarimo mūsų krašto sostinės paėmimas negalėjo raminamai atsiliepti į jėmpetų ir opų tų šalių santykių pagerėjimą."

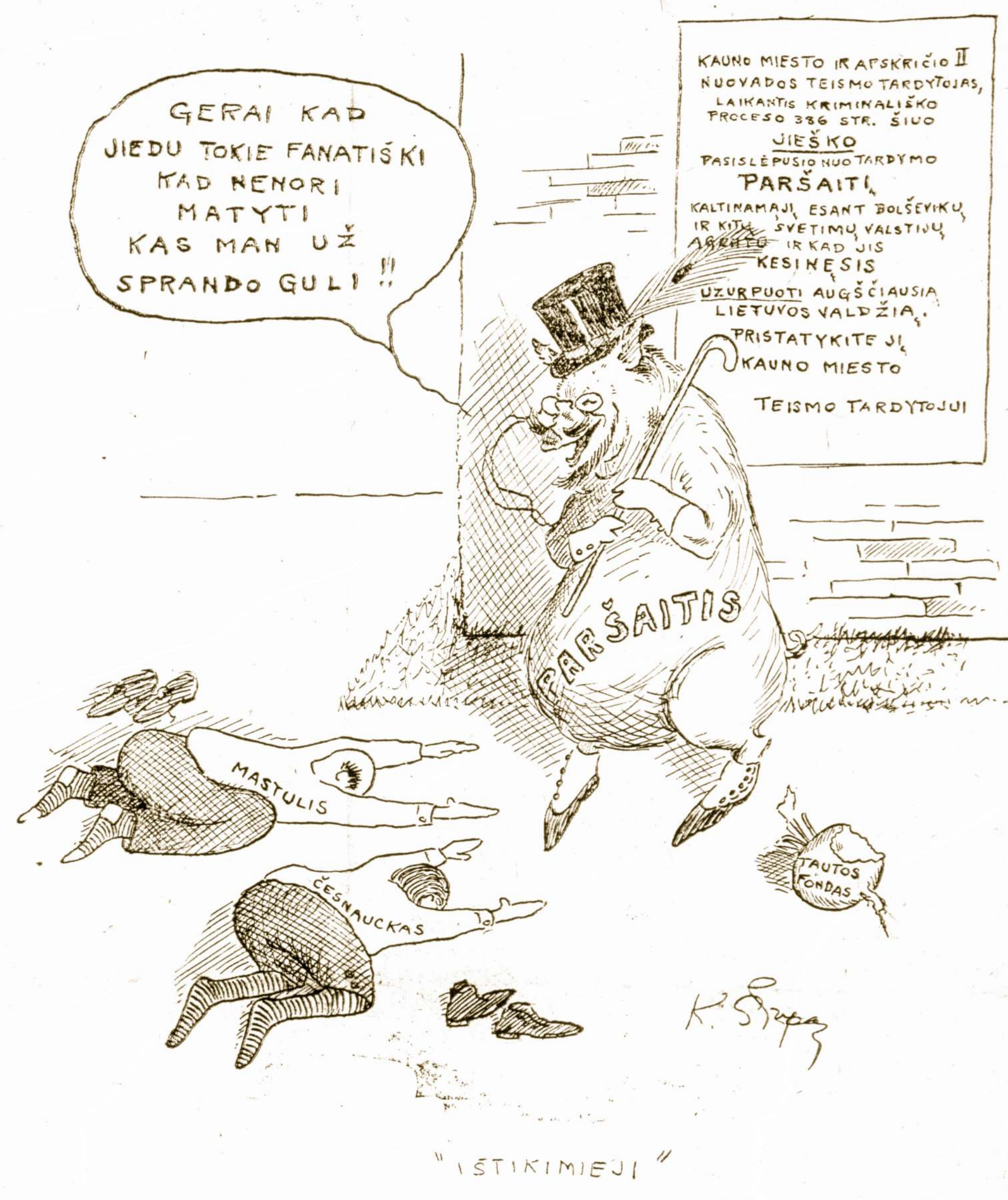
"Nasz Kraj" aiškindamasis tokią giesmę gieda:

"Ši Biržiškos pretenzija tik begalo stebina savo negalimu naivumu. Apie rimtus dalykus reikia rimtai ir kalbėti - Kurgi Biržiška nori? Kad vynaustaji Lenkų Valdyba klausus vyriausybės Lenkų Valstybės ir pasaulio diplomatijos nepripažintos, ar ji sutinka leisti ginklu paimti kraštą, kurio ta vyriausybė nevaldo ir kuris tuo tarpu yra Lenkų priešai rankose, kraštą, kurs, pagaliau, nėra Lietuvos savybe, kadangi jos sienos dar nenustatytos ir kurio lenkai turi tiek pat teisės, jei ne daugiau, reikalauji, kaip ir lietuviai. Paremti klausimą tuo pagrindu, kurio nori p. Biržiška, tai būtų lygu fikcijoms žaisti..."

Taip lenkai ieško naujų argumentų savo grobimui pateisinti. Lenkų imperialistų galvoje senai visa Lietuva, kaip atskira valstybė buvo ir dabar tebėra tik fikcija, kurią jie ir plunksnai ir žodžiu stengiasi sau ir kitiems iš galvos išblaškyti. Bet tuo pat sykiu juk jie gerai žino, kad tos fikcijos ne jokių būdu taip lengvai neatsikratys, kad reiks su ja šiaip ar taip apsprasti ir reikalų turėti. Ir visa tai galvoj turėdams toliau "Nasz Kraj" rašo:

"Kauno vyriausybė turi svetimų įtakos ir yra be atodairos Lenkų priešininkė. Kauno vyriausybė darbuojasi krašte, kuris yra vokiečių okupuotas. Tegų p. Biržiška tą vyriausybę paveikia, tegu padaro, kad ta vyriausybė pareikalautų vokiečių iš Lietuvos išėiti; tegul toji vyriausybė sueina į tokį galutinį kontaktą su žmonėmis, kad ją galėtume laikyti žmonių valios reiškėja: Tai tuomet Lenkai galės su ta vyriausybe kalbėtis, galės ją pripažinti."

Šitie žodžiai Pilsudskio organe buvo išspauzdinti birželio 26 d. t. y. į trečią dieną po to, kaip toji jo vadinama "Kauno vyriausybė" buvo iš vokiečių pareikalavusi tuojau iš Lietuvos

ŽINIOS IŠ VISUR.

TALKININKŲ NOTA RUMUNIJAI.

Talkininkų taikos konferencija iš Paryžiaus pasiuntė aštrią notą Rumunijos valdžiai kuri ignoruoja talkininkų nutarimus, o bičiuliuojasi su Vengrija.

ITALIJA IR AMERIKOS BIZNIS.

Italijos premjeras Francisco Nitti pasikalbėjime su Associated Press korespondentu pasakė, kad būtų geistina užmegsti kuoartimiausius prekybos ryšius tarpe Italijos ir Amerikos. Italija, sako Nitti, yra puiki vieta plėtojimui Amerikos biznio.

BELGAI NEPATENKINTI LYGA.

Belgijos užsienio reikalų ministeris savo kalboje užreiškė, kad Tautų Lyga neduoda Belgijai ganėtinios garantijos ir del to Belgijos atstovai prašo, kad Paryžiuje būtų peržiūrėta 1839 metų sutartis.

Belgijos Atstovų Butas vienbalsiai ratifikavo taikos sutartį su Vokietija ir pridedamąją apsigynimo sutartį Francijos, Suvienytų Valstijų, Anglijos ir Belgijos.

RUSIJOJE VIS BETVARKĖ.

Suomijos spauda praneša, kad Denikinas su Kolčaku ne taip pavojingi Rusijos bolševikams, kaip industrijos sudemoralizavimas ir badas. Besitęsianti betvarkė Rusijoje taip sudemoralizavo prekybą ir pramonę, kad

šalyje kaskart didėja bedarbės ir badas.

FRAKIJOS PADALINIMAS.

Taikos konferencija Paryžiuje išrišo Frakijos klausimą. Dabar Frakija padalinama į kelias dalis, kelios kurių tenka Graikijai, o kitos skiriamos įkurimui liuosos "Konstantinopolio valstybės". Sutveriama nauja valstybė, kuri bus po Tautų Lygos globa.

Greitu laiku Francijon bus nusiųsta specialė komisija vykinti šį nutarimą.

Pagal šį Frakijos padalinimą Bulgarija visiškai negal prieiti prie Egejo jurių.

ISPANIJA IR ŠVEICARIJA IEIS TAUTŲ LYGON.

Ispanijos parlamentas sutiko su talkininkų pasiuliniu įeiti į Tautų Lygą.

Šveicarijos federatyvė taryba nutarė pasiulyti įstatymdavystės tarybai pridėt papildomą įstatymų punktą prie federalės konstitucijos, sulgy kurio šveicarija įeitu Tautų Lygon.

ARCHANGELSKJE BOLŠEVIKAI.

Iš Stockholmo pranešama, kad Rusijos bolševikų kariuomenė pertraukė talkininkų paštų ir telegrafo susinesinėjimus tarpe Archangelske ir Murmansko. "Social-Demokraten" rašo, kad Archangelsko miestas dabar ešs bolševikų rankose, čeliabinšką taipgi užėmė bolševikai, Tas

pats laikraštis rašo, buk į Petrogradą atgabenta du laivai maisto iš Amerikos.

Streikai ir Spekulantai.

Pragyvenimo produktų brangumas Amerikoje kas-kart kyla. Bet tuomi laiku darbininkų uždarbys nevisur padidinta. Mat, visus pelnus sau susikrauna visokios rusies spekuliantai: fabrikantai, prekių perpardavėtojai ir t. p. Tie spekuliantai — kapitalistai ir yra kaltininkai begalinių streikų, kurie šiandien tęsiasi beveik kiekviename Amerikos mieste, — streikuoja visų šakų darbininkai: mašinistai, siuvėjai, dailydės, motormanai ir konduktorai ir visose kitose industrijos šakose išnaudojami žmonės.

Amerikos justicijos ministeris Palmer įsakė visiems savo agentams atydziai sekti spekuliantų darbus ir traukt atsakomybėn visus peržengusius "maisto kontrolės įstatymus."

Prezidentas Wilsonas taipgi smarkiai kovoja prieš spekuliantus, bet kapitalistai — spekuliantai jau taip įsivyravę, kad vien tik apie savo kišenių rupnasi ir nekrepia jokios domos į išnaudojamus darbininkus, kurie, kas-kart labiau sunkinami gyvenimo našta, kas kart smarkyn bruzda, organizuojasi, jieško teisybės ir žmoniskumo.

Tik kapitalistai yra kaltininkai šalies industrijos sudemoralizavimo.

LOWELL, MASS.

ALTS. vietinės kuopos narių susirinkimas įvyks rugpjūčio 24 d., 2 val. p.p., 22 Middle st. Visi nariai malonėkite ateiti, nes reikia nominuoti Centralę Valdąbą ir suorganizuot Lietuvos Gelbėjimo Draugijos kuopą. Yra ir kitų svarbių darbų. Taipgi kviečiame naujus narius prisirašyti prie Sandaros.

Valdyba.

WORCESTER, MASS.

ALTS. 16 kp. susirinkimas įvyks rugpjūčio 17 d. 10 v. ryto, Rialto name, "Aušrelės" kambaryuose. Visi nariai ir norintieji prisidėti prie prakilnos mūsų organizacijos malonėkite atsilankyti susirinkimam kuoskaitim-giausiai, nes reikia nominuot centralę valdybą. Suejė aptarkime dalykus broliškai ir demokratiškai, —pratinimės prie organizacijos darbų.

B. Olšauskas, rašt.

KLAIDŲ PATAISYMAS.

Pereitame "Sandaros" numerij, Redakcijos straipsnyje "Metai po Metų", sakinyje — "Taigi tie elementai, kurie kovoja prieš Lietuvos liaudies gerovę" — praleista žodžiai "prieš Sandarą, jie kovoja". Teisingai turi būti: "Taigi tie elementai, kurie kovoja prieš Sandarą, jie kovoja prieš Lietuvos liaudies gerovę."

Tilpės pereitame "Sandaros" numerij p. Kapso straipsnis — "Mažesni ir didesni dalykai" — turėjo but patalpintas "Laisvon Tribunon", t. y. kaip raštą, su kuriuomi Redakcija ne pilnai sutinka.

A.L.T.S. Reikalai.

ZODIS I CONN. VALSTIJOS ALT. SANDAROS KUOPAS.

Brolau ir Sesuo!

Sustok valandėlę ir pavyk man pasakyti bei pakalbėti į tavę. Nes noriu pakalbėti apie mūsų bendrą dalyką, kuris priklauso nuo mūsų visų Sandariečių.

Praeitame mūsų susivažiavime, Gegužio 11-to 1919, New Britain, Conn. užsibrėžėme mes sau visi gana didelį darbą. Išrinkome komisiją, išrinkome valdybą, kurie atliktų tą visą darbą, su jūsų parama. O atstovai minėtame susivažiavime prižadėjo remti mūsų visapusiškai kaip valdybą taip ir rengimo komisiją.

Valdyba ir komisija atliko ir atlikinėja savo darbus, ir gana pasekmingai, bet kad būtų dar pasekmingesni mūsų darbai tar kreipiames prie jusų, prie tavęs brolau ir sesuo — Sandariečiai. Mes kreipiames prie visų Sandariečių, kad pasistengtumet dalyvauti kuonodaugiasiai mūsų parengime — išvažiavime, kuris įvyks Rugpjūčio 17, 1919. Indian Grove prie Savin Rock, New Haven, Conn. Puikumas bei įvairumas tai priklausys nuo mūsų pačių, nuo mūsų programo, kokį mes galėsime išpyliti. Daug visko gal būti gero jeigu mes norėsime. Mūsų valdyba ir komisija stengiamės kiek galima, bet ant nelaimės pasirodo, kad kelios mūsų kuopos Conn. Valstijoje lyg ir užsnūdę. Mūsų Raštininkas išsiuntinėjo laiškus visoms kuopoms. Laiškai regėjo atgal, tas parodo jog kuopų raštininkai gavo, o kai kurie dar nedavė atsakymo, ar jų prisidėsite ar ne, tas negerai. Mes Apskričio Valdyba esame jūsų nuomonių įkunytojai ir dirbėjai tų darbų, kurių jūs nuo mūsų reikalaujate, o jeigu mes reikalaujame nuo jūsų kaip patarimo ir pritarimo prie mūsų užmanymo darbo, tai duokite mums kuonoveikiausį atsakymą. Mums yra žinoma, kad šiame busančiame mūsų išvažiavime dalyvaus didžiai gerbiamas mūsų Prof. Keistutis Šliupas, dalyvaus daug inteligentijos iš Mass. New Jersey, N. Y. valstijų, o jau Connecticut, tai tiki csame. Dalyvaus net keletas chorų su dainomis žaislais po vadovyste gana gabių mokytojų. Todėl subruskime visi, kad galėtume mes Conn. Valstijos sandariečiai pasirodyti kuosauniausiai.

Buvo kas buvo, tie laikai praėjo ir mes juos palaidojome. Mes dirbome kitiems užmiršdami savo darbus. Mūsų kaip kurie veikėjai pataikavo kitiems, klionojosi iki juostai, bet dabar ateina laikas (ir jau atėjo) kada mes turime paimti savo darbus apdirbti, o paskui užsiimti (taip kaip kitos srovės daro) nekaltais darbais, pataikavimais "į talkasėjimas". Todėl kiekvieno sandariečio ir sandarietės priedermė yra remti savo užmanymus. Po minėto išvažiavimo bus vakarieni ant Saven Rock, viename iš puikiausių viešbučių. Šioje vakarieniėje dalyvaus daug inteligentijos iš apiehninių kolonijų. Tai ten mes turėsime gana gerą progą suspažinti vienas su kitu ir pasilinksinti kaippo nariai vienos šelmynos — Sandaros.

Antra — turime rengtis vėl prie mūsų susivažiavimo. Kaip jau žinote, kad mūsų Conn. valstijos Apskričio paskutiniam susivažiavime Gegužio 11, 1919. New Britain, Conn. likost nūarta laikyti Conn. Apskričio ALTS.-ros susivažiavimas kas bertainis, t. y. keturis sykius ant metų. Ateinančio susivažiavimo vieta likosi nuskirta Union City, Conn. Conn. Valstijos ALTS.-ros Apskričio valdyba nuskyrime dieną Rugpjūčio (August) 31, 1919. Sesija atsidarys apie 12-tą valandą dienoje.

Čia jau vėl gerbiamos kuopos ALT. Sandaros Conn. valstijoje meldžiu paimti ant apsvartimo, meldžiu atkreipti daugias domos, ir ją susivažiavimą. Rinkite atstovus kuonogabiausius sandariečius. Pagaminkite įnešimų į mūsų busiantį susivažiavimą. Kodel? Todėl kad turime užsibrėžę didelius darbus mūsų praeitame susivažiavime. Todėl, kad reikės daug visokių komisijų.

Mūsų ateitis priklauso nuo mūsų pačių. Jo mes tankiaus sueisime, pasitarsime, to mes daugiau nuveiksime. Ateitis mūsų, tik subruskim. Visi kaip vinas, brolau, sesuo Sandariečiai! Kas rupi kiekvienam žmogui šiandieniniame gyvenime? Pagerinti savo buvį ir išplėtoti savo idėjas! Mes turime pagerinti savo buvį ir duoti supratimą plačiai visuomenei susipratimo kiltus ir dealus užbrižtus mūsų praduse. Še ranka brolau ir sesuo, ir eiva sykiu! Subrusk jaunime, ir pajausk ugnelę meilės ir draugiškumą. Ir visi kaip vienas urmu mūsų išvažiavimam traukim, ir siųskim atstovus mūsų susivažiavimam.

Conn. Valst. Apskričio ALT. Sandaros pirmininkas Pranas Tiškinas, 797 Bank St. Waterbury, Conn. P. S. Conn. Valst. ALTS. kuopų valdybų nariai gali kreiptis į mane ar mūsų raštininką, jei stoka kokių informacijų. Raštininko antrašas: K. Paulauskas, 797 Bank St., Waterbury, Conn.

ziavimo vieta likosi nuskirta Union City, Conn. Conn. Valstijos ALTS.-ros Apskričio valdyba nuskyrime dieną Rugpjūčio (August) 31, 1919. Sesija atsidarys apie 12-tą valandą dienoje.

Čia jau vėl gerbiamos kuopos ALT. Sandaros Conn. valstijoje meldžiu paimti ant apsvartimo, meldžiu atkreipti daugias domos, ir ją susivažiavimą. Rinkite atstovus kuonogabiausius sandariečius. Pagaminkite įnešimų į mūsų busiantį susivažiavimą. Kodel? Todėl kad turime užsibrėžę didelius darbus mūsų praeitame susivažiavime. Todėl, kad reikės daug visokių komisijų.

Mūsų ateitis priklauso nuo mūsų pačių. Jo mes tankiaus sueisime, pasitarsime, to mes daugiau nuveiksime. Ateitis mūsų, tik subruskim. Visi kaip vinas, brolau, sesuo Sandariečiai! Kas rupi kiekvienam žmogui šiandieniniame gyvenime? Pagerinti savo buvį ir išplėtoti savo idėjas! Mes turime pagerinti savo buvį ir duoti supratimą plačiai visuomenei susipratimo kiltus ir dealus užbrižtus mūsų praduse. Še ranka brolau ir sesuo, ir eiva sykiu! Subrusk jaunime, ir pajausk ugnelę meilės ir draugiškumą. Ir visi kaip vienas urmu mūsų išvažiavimam traukim, ir siųskim atstovus mūsų susivažiavimam.

Conn. Valst. Apskričio ALT. Sandaros pirmininkas Pranas Tiškinas, 797 Bank St. Waterbury, Conn. P. S. Conn. Valst. ALTS. kuopų valdybų nariai gali kreiptis į mane ar mūsų raštininką, jei stoka kokių informacijų. Raštininko antrašas: K. Paulauskas, 797 Bank St., Waterbury, Conn.

ANGLŲ KALBOS MOKYTOJOS, STENOGRAFĖS IR NURSES YRA LIETUVAI LABAI REIKALINGOS. Iš daugelis vietų Amerikos Lietuvių Tautinės Sandaros kuopų narių man rašoma, kad kuopose savaime jau yra sumanytas siųsti nors 15 nusių į Lietuvą kuomžiausiai. Sakoma, kad yra padaryti pasikalbėjimai su nekuriomis lietuvaitėmis, kurios sako buk tarnavusios pas Dėdę Samą ir todėl turinės gerą patirimą ir jos sutinka važiuoti Lietuvon. Tokie pranešimai gliai jausmingi, kurie širdį sužadina. Ak randasi lietuvių tarpe Rusijos, Vokietijos ir Lenkijos agentų, kurie mūsų tarpe sėja visokias melagystes ir neteisymbes vieni besislėpdami po "darbinikiškais užtarimais," kiti tai po religijomis pasikimš idant drumdus mūsų gyvenima, idant kenkus mums ištiesti savo ranką mūsų tėviškei pagelbą. Bet gi matosi, kad yra žmonių, kurie supranta savus reikalus gerai ir norėtų padaryti pasišventimą Lietuvai pagelbos teikime. Taigi ir mane drąsumas ima pasakyt, kad mes amerikiečiai atliksime dideles savo pareigas ir didelę Lietuvai pagelbą jei pirmiausiai išsiųsime Lietuvai daktarų ir nusių su medicinomis ir medikališkais įrankiais.

Sekanciai — Lietuvai yra begalo reikalingos anglų kalbos mokytojos ir stenografės. Dabar pirmas reikalas tai 15 nusių reikia siųsti Lietuvon. Patįs žinote, kad yra merginos, kurios važiuotų Lietuvon, jei jei jas kokios organizacijos kviestų ir apmokėtų kelionės ir pragyvenimo išlaidas. Mokytojų ir gi reikia 15-kos. Stenografių 5 ar 10. Tokių mer-

ginių Lietuvai labai reikia. Joms reiktų užmokėti kelionės lėšas: o už darbą tai jau ten Lietuvos valdžia joms įstengtų mokėti kuriai koki mokestis būtų reikalinga. Dabar mes žinome jau, kad "Lietuvos Gelbėjimo Draugija", suorganizuota Amerikos lietuvių daktarų, rengiasi prie pirmos progos išsiųsti Lietuvon tokių 15 nusių ir daktarų su reikalingomis gyduolėmis ir medikališkais įrankiais, todėl mes sandariečiai visi remkime šią draugiją. ALTS. kuopos sukelkime agitaciją remimui šios draugijos ir vykinimui kitų tikslų kaip tai siuntimas mokytojų ir stenografių. Taigi sandariečiai! Darbą ir tai labai didelį darbą! Suraskime tinkamų mergaičių ir suraskime budus jas išsiųsti Lietuvon.

Visi žinome, kad Lietuvai yra reikalingos mergaitės ir jau buvo kelius kart del jų iš Lietuvos atsiskausta. Taigi šiuomi as visų kuopų prašau užsiimti šiuo darbu kogreičiausiai, kad apie rugpjūčio 15 d. būtų galima padaryti tokią ekspediciją teidžia. Taigi broliai parodykime mes savo narsumą ir gerą širdį del tėvynės laisvės. Visas žinias siųskit. Skubėkite — kas greitesni, bet už darbo griebkitės visi!

A. M. Martus. LIETUVOS VALDŽIA REIKALUJA TUOJAUS STENOGRAFIŲ IR MOKYTOJŲ. Brooklyno ALT. Sandaros pirmo kuopa turėjo išvažiavimą liepo 27-19 Jamaica's giriose. Žaislams užsibaigus pp. O. J. Širvydas, A. Martus ir A. Augunas pasakė trumpas prakalbėles iš ko paaškėjo, kad Lietuva verkdamal dauja iš Amerikos lietuvių greitos pagelbos. Ypatingai vaistų, drabužių ir profesionališkų darbininkų, stenografių — typewriters ir mokytojų. Kadangi čion begalo svarbus reikalas tad ant vietos tapo išrinktas komitetas kurio tikslu yra tuojaus sušaukt vietos lietuvių susirinkimą, kuriame išras budų, kaip tą pagelbą teikt. Ir taip gi ir į visas lietuvių kolonijas, kad tą patį veiktų. Parupinimui Lietuvai vaistų ir drabužių rupinasi Lietuvos Gelbėjimo Draugija. Gi mums ir mūsų pačių įvairioms draugijoms lieka gelbėti kultures pagelba, tai yra nusiunčiant Lietuvon nors kelioliką stenografių — typewriters ir mokytojų. Šie darbininkai ypatingai dabar yra begalo reikalingi Lietuvoje. Šiuomi darbu ypatingai turėtų užsiimti A. L. T. Sandara kuri rods tam ir egzistuoja. Čion Amerikoje stenografių — taipistų lietuvių ir lietuvačių randasi nemažai. Toki darbininkai Lietuvoje bus gerai apmokami ir turės gerą ateitį, nes ten jų mažai randasi. Stenografai ir mokytojai kurie apsimis važiuoti Lietuvon, jiems turi but apmokama kelionė, ir taipgi turi but gvarantuojama sugrįžimo iškaščiai, jeigu ten nuvažiavus nebutų gaunamas darbas. Padengimui šių kaštų, vietų Sandaros kuopos ir kitos draugijos privalo surast budus. Tikimes, kad geri tėvynainiai neatsisakis ir paaukos po doierį kitą del šio, taip svarbaus ir butino reikalo. Taigi Sandariečiai ir geros valios lietuviai šaukite visur susirinkimus ir dirbkime. Rinkime tam dalykui pinigų ir suraskime žmones kurie sutiks važiuot ir siųskime juos tuojaus. Viršminėti darbininkai mergynos ir vaikinai kurie sutiks važiuot Lietuvon, malonėsite jų vardus ir adresus prisiųstl. Inicijativos komitetas: A. Martus, A. Augunas, J. Norkus, J. Burdons, J. Šliakis, J. Kripaitis ir P. Vaitekunas.

"SANDAROS" ADMINISTRACIJOS ATSKAITA UŽ BIRŽELĮ IR LIEPOS MĖNESIUS, 1919.

Per Birželio Mėnesį Pribuvo:	
Už prenumeratas	\$61.15
Už pavienius numerius	29.50
Už apgarsinimus	182.70
Už darbus	182.48
Už knygas	43.83
Narių Mokestįs:	
2 d. 10 kp. New Haven, Conn.	5.20
3 d. 16 kp. Worcester, Mass.	1.67
15 kp. Bridgeport, Conn.	6.60
4 d. 30 kp. New York, N. Y.	7.80
5 d. 21 kp. Rochester, N. Y.	1.00
54 kp. Lewiston, Me.	4.20
5 kp. Baltimore, Md.	5.20
7 d. 59 kp. Thompsonville, Ct.	3.60
9 d. 12 kp. Lawrence, Mass.	1.60
10 d. 9 kp. Cambridge, Mass.	1.20
11 d. 17 kp. Grand Rapids, Mich.	1.25
13 d. 57 kp. Naugatuck, Conn.	8.60
14 d. 50 kp. Canton, Mass.	1.05
17 d. J. Butkus, pavienis	1.30
25 d. 55 kp. Wilkes Barre, Pa.	13.20
30 d. 10 kp. New Haven, Conn.	8.90
33 kp. Norwood, Mass.	1.80
7 kp. South Boston, Mass.	15.60
Organo Pirkimo Fondan:	
10 kp. New Haven, Conn.	1.00
15 kp. Bridgeport, Conn.	8.07
5 kp. Baltimore, Md.	10.00
A. Bartaševičius	1.50
Kareivis P. Krenauskas	\$5.00
7 kp. So. Boston, Mass.	1.00
Už tikietus nuo kuopų	54.00
Smulkesnių jeigų	25.68
Likę nuo Gegužio	27.66
Viso	723.27
Per Birželio Mėnesį Išlaidų:	
Algų	427.00
Išlaidos prie laikraščio (popiera, cuts, juodylas ir t. p.)	116.15
Išlaidos prie darbų (džiaosų)	46.67
Spaustuvei dapirkta reikmenų	7.93
Knygų pirakta	4.00
Randa ir šviesa	72.63
Smulkesnių išlaidų (Krašos ženklai, ekspresas, aliejus, kerosinav, benzinas ir t. p.)	35.45
Viso	709.83
Balansas	13.44
Per Liepos Mėnesį Pribuvo.	
Už prenumeratas	\$107.60
Už pavienius numerius	27.81
Už apgarsinimus	159.09
Už darbus	421.51
Už knygas	62.74
Narių mokesčių:	
3 d. 1 kp. Brooklyn, N. Y.	10.15
5 d. 49 kp. Lowell, Mass.	3.00
9 d. 5 kp. Baltimore, Md.	4.40
11 d. 11 kp. Waterbury, Conn.	3.40
12 d. 57 kp. Naugatuck, Conn.	7.40
14 d. V. P. Banionis, pavienis.	1.00
35 kp. Racine, Wis.	5.00
16 d. 59 kp. Thomsonville, Conn.	2.20
64 kp. Binghampton, N. Y.	8.80
21 kp. Rochester, N. Y.	2.40
21 12 kp. Lawrence, Mass.	7.00
22 d. 63 kp. Perth Amboy, N. J.	2.60
24 d. 17 kp. Grand Rapids, Mich.	1.00
26 d. 7 kp. South Boston, Mass.	9.00
28 d. 47 kp. Tamaqua, Pa.	10.80
11 kp. Waterbury, Conn.	17.20
29 d. 55 kp. Wilkes Barre, Pa.	13.40
30 d. 19 kp. Newark, N. J.	1.20
31 d. 50 kp. Canton, Mass.	1.65
Organo Pirkimo Fondan	
35 kp. Racine, Wis.	1.00

TMD. 36 kp. Norwood, Mass.	20.00
J. Sadauskas	2.00
S. Bulota	3.00
Už tikietus nuo kuopų	14.50
Smulkesnių jeigų	39.50
Viso	970.35
Likę nuo Birželio	13.44
Viso	983.79
Per Liepos Mėnesį Išlaidų:	
Algų	534.00
Išlaidos prie laikraščio	78.83
Išlaidos prie darbų	51.41
Spaustuvei dapirkta	1.21
Knygų pirakta	8.04
Randa ir šviesa	162.21
Smulkesnių išlaidų	24.33
Viso	860.03
Balansas	123.76
J. Kerdiejus, "Sandaros" Admistr.	

SCRANTON, PA. Nauja ALTS. Kuopa.

Lietuvos valstybei tvierianties Amerikos lietuvių kas-kart labiau spiečiasi į Amerikos Lietuvių Tautinę Sandarą, kad ALTS. darbai būtų našesni. Mūsų kolonijoje yra daug lietuvių, norinčių priklausyti prie ALTS., bet vis nebuvo gero pradžia sutverti kuopa. Bet štai rugpjūčio 3 d., atsilankius "Sandaros" redaktoriui Kastantui Norkui čia tapo sutverta ALTS. kuopa, prie kurios iškart prisidėjo šie prakilnus lietuvių ir lietuvaiteis: Profesorius Keistutis Šliupas, Dr. J. Reklevičius (dentistas), Algyrdas Gilbert, W. Seika, ponias K. A. Garmus, F. Živatkauskas, R. Lisajus, p-lė Marijona Balkuniukė, Juozas Zorskis ir L. Savickas. Esant prie ALTS. kuopos tokiem garbės vertiems žmonėms, kaip augščiau paminėta, reikia tikėti, kad nauja ALTS. kuopa augs pasekmingai, prie jos dėsis prakilnus lietuvių jaunimas ir kuopa parodys savo darbus, kaip kad atsizymi savo veikimu mūsų kaimynė ALTS. kuopa Wilkes-Barre, Pa.

Scranton ALTS. kuopos susirinkimas įvyks Dr. J. Šliupo bute, nedėlioje, rugpjūčio (August) 17 d., 1919, pradžia 7 val. po piet. Kas tik brangina politinį lietuvių tautininkų demokratų susiorganizavimą ir apšvietos skleidimą — butinai atsilankykite ir susirinkimą pažymėtame laike ir prisidėkite prie ALTS. kuopos.

Naujas Sandarietis. MT. CARMEL, PA. Visi Dėkimės Prie ALTS.

Mount Carmel, Pa. yra 22,-000 gyventojų ir jų tarpe yra gana daug lietuvių. Lietuviai čia labai gražiai gyvena: daugtausta dirba anglų kasyklose, kiti turi įvairius keiznius. Čia lietuviai turinamus belesdešimt tukstančių vertės, kiti turi išdirbę puikiausias krautuves.

Tautinis lietuvių susipratimas čia gana gerai stovi: gyvuoja S. LA. kuopa ir kitos draugijos. Lygi šiol čia nebuvo ALT. Sandaros kuopos, bet pastaruoju laiku daugiau susipratę lietuvių pamatė būtina reikalą turėti savo mieste vyriausios politiškos Amerikos lietuvių organizacijos, ALTS. kuopą. Pradžia Sandaros kuopos tvėrimo buvo padaryta kelios savaitės, tam atgal, kuomet čia lankėsi p. A. M. Martus, bet liepos 31 dieną, 1919, pas mus atsilankė "Sandaros" redaktoriui Kastantas Norkus ir ALTS. kuopa tapo galutinai sutverta, kurios pirmas susirinkimas atsibus Rugpjūčio 9 d., 7:30 v. v. p. Jušinsko salėje. Kas jaučiasi esąs lietuviu, privalo ateiti į šį susirinkimą ir prisidėti prie šios prakilnios organizacijos kuopos.

Prie ALTS. Kuopos Priklauso Miesto Majoras ir Kiti žymūs Lietuviai. Girdime, kad prie Sandaros priklauso visokių sričių darbininkai, biznieriai, profesionalai-

daktarai, advokatai ir tt., bet mūsų kuopa gal bus pirma, prie kurios priklauso pats miesto majoras. Musų majoras yra visų gerbiamas žmogus Silvestras Navakauskas, kuris prisidėjo prie naujos ALTS. kuopos ir užsimokėjo už visą metų išanksto. Prie mūsų kuopos taipgi priklauso ir yra vienas iš pirmų jos organizatorių p. Antanas Bagdonas. SLA. kp. sekretorius, žinomas veikėjas tautinėje dirvoje ir apšvietos platintojas. Apart to jau priklauso šie žymūs ir garbės verti šio miesto lietuviai: A. W. Ambrose, Albinas ir Jonas Kajauskai, M. Pauža, V. Balčiūnas, M. Matulis, A. Mokaikaitis. Reikia žinoti, kad kuomet šie vyrai pradės varyt pirmyn ALTS. principuose užbriežtą darbą, tai visi Amerikos lietuvių sandariečiai galės pasigerėti, kaip kad dabar galima pasigerėti kitų kolonijų sandariečių prakilniu veikimu.

Į darbą, broliai ir sesutės. Lietuvos valstybė gyvuoja, gyvuokime ir mes Amerikoje. Dėkimės prie ALTS. o jos darbai Lietuva pasidžiaugs.

Mt. C. Pilietis.

MONTELLO, MASS. ALTS. kp. veikia ir didėja.

Šiame miestelyje, kaip jau yra žinoma, gyvena didžiama lietuvių. Čionai taipos-gi randasi ir gerai žinoma lietuvių Avalų Išdirbystė, kuri gana gerai bujoja ir duoda darbo apie 40 darbininkams. Apart šito čionai gyvuoja ir daugama lietuviškų organizacijų tarpe kurių randasi ir ALT. Sandaros 24 kp. ši kuopa šiuom laiku gana sparčiai auga gaudama naujų narių. Ir dabar jų skaitlius yra į 40, tarpe kurių randasi iš žymiausių lietuvių lietuvių Montelloje ir Brocktone. Veikime ši kuopa taipos gi nesnaudžia, nes jau turėjo du išvažiavimus. Pirmas Birželio 29 d., o kitas Rugpjūčio 3 d. ant Brockton Heights. Šiame dalyvavo daug jaunimo. Buvo įvairių žaislų; kaip tai beginės, ir lenktynės vyrų surištų po vieną koją; merginos taip pat dalyvavo tokiose pat lenktynėse, ir buvo duodama "preizai". Bėgtynėse laimėjo "preizą" p. S. Pleita, kuris gavo Lietuvos žemlapį. Mergina bėgtynėse laimėjo p-lė Abračinškiūtė, kuri gavo gražią eilų knygutę. Surištai po vieną koją bėgtynėse merginų laimėjo p-lės Čepionutė ir Trakimutė. Apart šių buvo ir kitų žaislų; kaip buvo ir linksma žiurėti, kaip gražiai mūsų jaunimas bovinosi. Žaislus tvarkė p-nai J. Samsonas iš Montello F. J. Žiuris iš Brockton ir p. A. Denbinas, moktnys iš Technologijos Instituto, Boston, Mass. Kaip matyti, išvažiavimas pavyko gana gerai. Vertėtų ir kitoms draugijoms sekti pavyzdį sandariečių.

Panedėlio, vakare, rugp. 4 d. ALTS. 24 kp. turėjo susirinkimą, kuriame prisirašė 2 nauji nariai — A. J. Jakubaitis ir Inž. P. J. Žiuris pasimokėdami lyg naujų metų. Taipos-gi tapo svarstyta daug bėgančių reikalų ir išduota raportas nuo pikniko, laikyto Brockton Heights, rugpjūčio 3 d. Pasirodo, kad iplaukų buvo \$78.15, o išlaidų — \$74.71, tokiu budu dar liko \$3.-44 gryno pelno, kurio rengėjai nei nesitikėjo, nes išvažiavimas nebuvo rengiamas biznio tikslu, o tik del aiškesnio parodymo mūsų broliams kas yra mūsų organizacija ir kad jai rupi savo brolių ir seserų apšvieta daugiau negu kas kitas. Tarp kito tapo nominuota kandidatai į centro valdybą. Valio Montellos Sandariečiai!

F. J. Z.

JAUNIMO SKYRIUS.

AURĖ ŽVAIGAS.

Iš "Neišgirstos Maldos".

SAULĖLAIDOS GIESMĖ.

Leidžias saulė už miškų
rausvais ugnės
spinduliais...
Ei,—sustok! Juk aš lieku
surakintas
sopuliais!...

Kas gi gydytų
ligonį,
Jeigu į
Tolybės Klonį
tavo veidas nusileis?..

Kas gi tada išganis
jaunas,
paklaidų dienas,
Kas sukurs širdy ugnis,
nusinešus
tau liepsnas?...

Ei,—sustok!
Palauk saulute!...
Tau užgesus —
mano bute
minijis vietas sau nerai!..

1918. Francija.

BALIO SRUOGOS.

DOVANA.

Dovanojau baltą gėlę,
Kad sumindžiotų po kojų —
Dovanojau mano sielą,
Kad pavilgo nežinojus....

Lengva ukana laukų
Glaudžia meiliai... Ir skaudu....
— Ir pavilgo nerasi
Kad pamilai peranksti!

Kur užeisiu, kur užklysiu
Ukanotoj sutemoje —
Nutyliūsiu, nesakysiu,
Kad aš gėlę dovanojau...

Glaudžia meiliai... Ir pušų
Lengva ukana laukų
Baisi tylinti kalba —
— Kur gi dovana tava?....

BALIO SRUOGOS

Iš cikliaus "DIEVŲ TAKAIS"

Ant žiedelių, ant baltų,
Prie krutinės prisegtų
Spindi šerkšnas spinduliu.

Ir krutinė indėgta,
Apšarkšnojusi rasa
Spindi vasaros kaitra...

Nuogą vėjas pabučiuos —
Baltas žiedas sulinguos —
Šičia lauke — ar danguos?....

Ir vaiskumas debesų!
Ir alsavimas dausų!
Ir myluoju, ir esu!

Kraujas vyno svaigume....
Užliuliuosiu kaitrume
Nuoga lauką — ir tave—
(Iš Kauno "Lietuvos").

ATBUDIMAS.

Aš megojau šešėlių šalyj, kol saulė už-
tekėjo.

Ir atsibudau šviesoje.

Tuomet aš pažinau savę. Likau dra-
sus; neko nebebijojau.

Ir užgiedojau naują giesmę. Štai jos
žodžiai:

ESMIU!

Regėkite manyje visus daiktus.
Visos formos yra mano.

Aš esmiu akmuo ir saldus gėlių kvėpė-
jimas; bėgančio upelio čiurškenimas ir
balsas tų, kurie kalba turgavietėse.

Aš esmiu šventybe ir paikio nuodemė.

Aš esmiu jauno karšto mylėtojo ap-
glėbimas ir balta ugnis širdyse tų, kurie
klupoja prie aukuro.

Aš išsiunčiu planetas į sukurį ir tupiu
su žvirbliu, kuomet jis šildo savo jaunik-
lius pukiniais sparnais.

Aš esmiu nuliudusio liudėsų ir didis
Amžinojo Džiaugsmas.

Aš esmiu Tverėjas ir Naikintojas.

Mano galybės pilnybėje pragaiš nuo-
demė ir mirtis.

Aš esmiu didelis Pasiuokavinias.

Aš amžinai aukuoju savę ant aukuro.
Visa galybė Mano.

Nes visa galybė, kuri esti randasi Ma-
nyje.

Aš pasiunčiu ją į pasaulį saunoriai.

Tai mano tikslas.

Ir visi mano broliai tą mato ir žino;
visi, kurie ligšiol da nesurado kelio, nei-gi
žino mano vardą, arba vardą to nuo ku-
rio aš atėjau, —kurs esti Amžinoji Meilė—
amžina ir begalinė.

Aš atėjau iš to, kurio varde slepiasi
amžinoji garbė.

Omnia Vincit Amor.

ŠVENTAS ŠEŠĖLIS.

Senai, senai gyveno labai dievobai-
mingas žmogus. Jis buvo toks šventas ir
geras, kad net angelai iš Dangaus atėję
stebėdavos kaip maruolis gali gyventi čia
ant žemės taip dievotai.

Jis paprastai rupindavosi ir užsiimda-
vo savo kasdieniniais gyvenimo reika-
lais. Dorybė liejosi iš jo kaip šviesa iš
žvaigždžių naktėje. Kur tik jis žengė,
oras buvo prikvepintas, lyg saldžių gėlių
aromatu.

Bet jis apie tai neturėjo menkiausios
nuovokos.

Tiktai du žodžiu teturėjo didę svarbą
jo dienoje: duoti ir atleisti.

Jis davė; jis atleido.

Bet jis tų žodžių niekad neišleisdavo
iš lūpų. Jis išreikšdavo juodu savo sma-
gioj šypsoj, savo malonume, savo kantry-
bėje ir savo labdarybėje.

Angelai tarė į Dievą:

— O, Viešpatie, apdovanok jį stebuk-
lų dovanomis!

Ir Dievas atsiliepė:

— Aš sutinku apdovanoti. Paklausy-
te ko jis norėtų.

Ir jie pradėjo klausinėti šventojo:

— Ar mėgtum gydyti ligonius —pa-
liesdamas savo ranka ant jų?

— Ne,—atsakė šventasis.— Aš norė-
čiau, kad pats Dievas tą darbą atliktų.

— Ar tu norėtum atversti į teisingą ti-
kėjimą suklydusias sielas ir įstatyti į tie-
sų taką klaidžiojančias širdis?

— Ne. Tai angelų misija. Aš meldžiu,
aš—

— Ar kartais nepamėgtum tapti kan-
trumo pavyzdžiu? Nesunku tau prisitrau-
kti žmonių savo dorybių žvilgėsiams. Ir ta-
da visi kartu galėtume garbinti Dievą?

— Ne. Jei žmonės, kuriuos aš prisivi-
liosiu, garbins Dievą, man tarpininkau-
jant, tuomet jie toლისis nuo Jo. Dievas
reikalauja kitiškos tarpininko garbini-
mui Saves.

— Taigi, ko tu norėtum? šaukė ange-
lai.

— Ir ko aš galėčiau norėti? — šypsojo
ši šventasis.— Dievas mane apdovanojo
savo gražumu. Ir tas mane pakakina.

Bet angelai užsispirę prašė:

— Tu turi priimti stebuklą. O jei ne,
tai vienas bus tau varu suteiktas.

— Lai stojasi pagal jusų valią. Ste-
buklas lai buna šitoks: kad aš galėčiau pa-
daryti labai daug gero visai žmonijai be
žinojimo apie tai.

Angelai didžiai susirupino. Jie sušau-
kė susirinkimą ir nutarė šitaip:

— Kuomet tiktai šventasis vaikščios,
mes nubloksime jo šešėlį užpakalin arba į
vieną ar į kitą pusę, taip kad jis jo nepa-
tėmytų. Ir tokiu budu jis įgys galybę
gydyti ligonius, palengvinti skausmus ir
linksminti nuliudusius. Ir jis turi tai pa-
daryti.

Ir jų nutarimas išsipildė.

Kada šventasis ėjo, jo šešelis metėsi
tai į vieną, tai į kitą pusę, arba užpakalin.
Ir kur tik jis žengė, viskas keitėsi: numin-
tas takas pažaliavo; nuvytę augmenis pra-
žydo; iš išdžiuvusių upelių triško tyras
vanduo; ant kudiškių išbliškusių veidelių
sužibėjo gaivi išvaizda; ir nelaimingoms,
liudnoms motinoms atėjo dangiškas džiau-
gsmas.

Bet šventasis paprastai dirbo savo
darbą; rupinosi savo gyvenimo kasdieni-
niais reikalais: liejo iš saves dorybę, kaip
kad žvaigždė lieja šviesą, ar gėlė aromata
— visai besąmoningai.

Ir žmonės paguoduodami jo nuolan-
kumą sekė jį tyliai, niekad neužsimindami
jam apie jo stebuklus.

Ir po kiek laiko jie net pradėjo pa-
miršti jo vardą ir vadino jį tiktai "Šven-
tu Šešėliumi."

Omnia Vincit Amor.

IDOMIOS ŽINIOS

Surinko Vincas.

LIEŽUVIS.

Yra manoma, kad pažinimui skonio,
organizmo subudavojimas veikia. Bet
toks manymas yra klaidingu, ir klysta, tas,
kurs taip mano. Atanomiški tyrinėjimai
parodo, kad pažinimas skonio paeina nuo
liežuviu, ausų ir protiškų jauslų. Juokingu
gali kam išrodyti pasakymas, jog skonio
pažinimui patarnauja ausų girdėjimai, o
vienok taip yra, nes moksliški tyrinėjimai
apie tai gerai patyrė. Bet apie tai bus vė-
liau pakalbėta. Dabar apsistosime prie
paties skonio organo, liežuviu ir jo sudėji-
mo, arba budavojimo.

Liežuvis. Kas iš mūsų nėra matęs lie-
žuvį? Kas nėra patėmijęs jo subudavoji-
mą? Jei kas nėra matęs, tas gali pasižiū-
rėti į savo locną liežuvį, kad liežuviu vir-
šutinės pusės valakna viskuom skiriasi
nuo valaknos ant apatinės pusės. Viršuti-
nė pusė yra užklota rožinės spalvos kup-
steliais, ir šiurkščia, lyg šepetyš, valakna.
Anatomas rastų ten keturių, atsklų ru-
šių sluogsnis, pridengiančius viršutinę
pusę liežuviu. Kupsteliai daug mažesni
ir retesni prie liežuviu galo, kuomet arčiau
gerklės jie yra didesni ir tankesni.

Tie kupsteliai, šepetukai, yra tai orga-
nai skonio jautimo, arba skonio dirksniai.
Nuo šitų kupstelių ir šepetukų, po oda,
eina plonos gyslės ir smegenis; šitos gys-
lės gali būti palyginamos telefono, ar te-
legrafo vieloms, jungenčioms aparatus,
nes jos vienais galais jungia smegenis, o
antrais, ant liežuviu esančius kupstelius ir
šepetukus, kurie perleidžia ir dirksnius, ir
tais į smegenis, skoni, kokio nors valgomo
ar geriamo daikto, kurs turi savo skonį, ir
todėl, kaip greit ką nors liežuviu paliečia-
me, taip greit pažįstame skonį.

Tulos iš šitų gyslelių, apie kurias ne-
seniai kalbėjome, eina per ausų bubnelį,
tad nešdamos skonį nuo liežuviu į smege-
nis, gali duoti progą ir ausims pažinti sko-
nį. Kad taip yra, liudija patyrimai ir
bandymai, ištirti ant žmonių, netekusių
skonio jauslų, o turinčių gerus girdėjimo
jauslus. Prie šito stovint, drąsiai ga-
lima tikrinti, jog žmogus ragauja, ir pati-
ria skonį, ausimis.

Skonio skirsniai yra sujungti su ner-
vų ganglėmis, valdančiomis grumuliavimą,
ir tuomi veikiama ant skilvio ir kepenų.
Patėmytinu yra, jog skonio dirksniai yra
skaitlingesni pas mažus vaikus, negu pas
suaugusius žmones. Pas suaugusius žmo-
nes jie yra tik ant liežuviu ir prie įėjimo į
skilvį, kuomet pas mažus vaikus yra veid-
dų vidurinėje dalyje, gomuryje ir gerklės
gilumoje. Todėl pas vaikus yra didesnis

apetitas, ir todėl jie ką sau gardaus sug-
niebė, valgo pilna burna.

Buvis skonio ir apetito dirksnių, prie
įėjimo į skilvį, aiškina mums faktą, kodėl
tuli kvapniai gimdo gerklėje skonio jauti-
mą (ypač rugštaus, ar kartaus), kuomet
per nosį gaunasi į skilvio girnas. Teisybė,
ne kiekvienam valgis ar gėrimas gimdo
jautrumą su tokia pat spēka, ir kiekvienoj
vietoj ant liežuviu paviršaus. Ir taip, pa-
vyzdan imant, saldumą jaučiame pačiu ga-
lu liežuviu, o kartumą jaučiame tik liežu-
vio dale, esančia arčiau gerklės. Kraštai
liežuviu yra labai jautrus rugštume, todėl
jais rugštumą jaučiame. Pasitaiko ir taip,
kad liežuviu jaučiame du skoniu; leiskime
sau, kad liežuviu palytėsime sakariną ar
sulphat magnesią, tad galu liežuviu jau-
sime saldumą, o taja liežuviu dale, kuri
yra arčiau gerklės, jausime kartumą.

Ir žmonės nevisi turi vienodus sko-
nio jauslus, reiškia, nes pas visus jaučia-
ma tas pats skonis, tų pačių, valgomų, ar
geriamų daiktų, ypač karčių, saldžių ir
rugščių, nes tas pats daiktas, vienam jau-
čiamas saldiu, kitam rugščiu, trečiam
karčiu, ir atbulai. Nevisi ir žmonės turi
lygiai skonio jauslus išsivysčiusius, dar-
gi tuli (ypač laukiniai žmonės) nevisiems
skoniams turi rubežius, arba, nevisiems
skoniams turi išreiškimus.

Iki šiol dar nėra gerai ir aiškia i iš-
tirta, kiek bendro turi skonio dirksniai su
akimis ir vuosle. Yra tiktai patirta, kad
neregia, aklais gimę, kurtiniai ir kenčian-
ti proto kliutis, skonio jauslus turi bukus.

Skonio jauslai šiandien yra skaitomi
antros eilės protu. Vėliausi vienok tyri-
nėjimai tos rūšies specialistų, kaip dr. H.
L. Hollingworth, dr. A. T. Poffenberger
(abudu yra profesoriai Columbia univer-
sitetu), profesorius Pavlov ir daktarai Pa-
terson ir Rainey ir daugelis kitų, tikri-
na, skonio dirksniai, apart savo pareigų
skonio supratime, lošia labai svarbią rolę
nevien fiziškuoju, bet ir phisiskuoju žvilg-
sniu. Skonio jauslai plečiasi ir veikia
pas žmogų, dar jam negimus, negenda se-
natvėje ir ne apleidžia jį iki gyvenimo
galui.

Seilės. Apžiūrėkime dabar apatinę lie-
žuviu pusę. Išrodo ji visai kitaip negu vir-
šutinė. Ji nėra kupstuota, nėra šiurkšti,
kaip kad viršutinė, bet vieton to, lygi, turi
skaitlingus krauju takus ir dėsnius, tve-
riančius seiles. Seilių dėsniai irgi yra su-
jungti su smegenimis, tam tikromis gysle-
lėmis, kurios yra po oda apatinės liežuviu
pusės.

Seilės, tos išmatos, kuriomis susiter-
šia kiekvienas užsikarščiajęs iš piktumo
žmogus, vienok nėra anatomui daiktų be
vertės. Be seilių negali atlikti savo užduo-
tis skonio protas. Seilės pirmiausia su-
minkština į burną paimtą daiktą, paima jį
savo observacijon, perduoda skonio orga-
nizmui ir su pagalba dirksnių "telegrafo"
duoda smegenims žinią, kas yra burnoj,
arba ant liežuviu. Jeigu seilių dėsniai ser-
ga, reiškia, neveikia gerai, ir seilės nesis-
kiria, ne išsdirba reikalingoj daugumoje,
ar kokybėje, tada gema audra skonio vaik-
ščiojime su visomis konsekvencijomis.
Staigas sustojimas darymosi seilių po lie-
žuviu, gali sukelti kokią ligą, greičiausia
negrumuliavimą, ar karščiajimo. Tada
sustoja ir skonio dirksnių veikimas, nes dėl
sausumos ant liežuviu paviršaus, dėlei sei-
lių stokos, veikimas yra negalimu. Tada
skundžiamiesi, kad lupos džiusta, kad
niekas negardu, arba skonis netoks, kaip
paprastai buva.

Dalykas lengvai suprantamas. Stoka
seilių, tad stoka ypatybių, suminkštinančių
naudojamą daiktą (net ir skystimą), tu-
rinčių giminytę su chemiškais ypatybi-
mis. Tada ligoniui duodasi vaistai, pa-
dilginanti seilių dėsnius, ir priverčianti
juos tvirti seiles. Tam yra geriausia ir ne-
pavojingiausia vaistu citrina. Ligoniui
reikia duoti citrinos sultis, išsunktas į van-
denį ir užšaldintas.

"SANDARA"

(Buvusi "Ateitis").

Amerikos Lietuvių Tautinės Sandaros organas.

Metams kainuoja (Amerikoje) \$2.00

" " (Užsieniuose) \$2.50

Agentams duodama už platinimą

Agentams duodama už platinimą

Agentams duodama už platinimą

Agentams duodama už platinimą

Agentams duodama už platinimą

Agentams duodama už platinimą

Agentams duodama už platinimą

Agentams duodama už platinimą

Agentams duodama už platinimą

Agentams duodama už platinimą

Agentams duodama už platinimą

Agentams duodama už platinimą

Agentams duodama už platinimą

Agentams duodama už platinimą

Agentams duodama už platinimą

Agentams duodama už platinimą

Agentams duodama už platinimą

Agentams duodama už platinimą

Agentams duodama už platinimą

Agentams duodama už platinimą

Agentams duodama už platinimą

Agentams duodama už platinimą

Agentams duodama už platinimą

Agentams duodama už platinimą

Agentams duodama už platinimą

Agentams duodama už platinimą

Agentams duodama už platinimą

Agentams duodama už platinimą

Agentams duodama už platinimą

Agentams duodama už platinimą

Agentams duodama už platinimą

Agentams duodama už platinimą

Agentams duodama už platinimą

Agentams duodama už platinimą

Agentams duodama už platinimą

Agentams duodama už platinimą

Agentams duodama už platinimą

Agentams duodama už platinimą

Agentams duodama už platinimą

Agentams duodama už platinimą

Agentams duodama už platinimą

Agentams duodama už platinimą

Agentams duodama už platinimą

Agentams duodama už platinimą

Agentams duodama už platinimą

Agentams duodama už platinimą

Agentams duodama už platinimą

Agentams duodama už platinimą

Agentams duodama už platinimą

Agentams duodama už platinimą

Agentams duodama už platinimą

Agentams duodama už platinimą

Agentams duodama už platinimą

Agentams duodama už platinimą

Agentams duodama už platinimą

Agentams duodama už platinimą

Agentams duodama už platinimą

Agentams duodama už platinimą

Agentams duodama už platinimą

Agentams duodama už platinimą

Agentams duodama už platinimą

Agentams duodama už platinimą

Agentams duodama už platinimą

Agentams duodama už platinimą

Agentams duodama už platinimą

Agentams duodama už platinimą

Agentams duodama už platinimą

Agentams duodama už platinimą

Agentams duodama už platinimą

Agentams duodama už platinimą

Agentams duodama už platinimą

Agentams duodama už platinimą

Agentams duodama už platinimą

Agentams duodama už platinimą

Agentams duodama už platinimą

Agentams duodama už platinimą

Agentams duodama už platinimą

Agentams duodama už platinimą

Agentams duodama už platinimą

Agentams duodama už platinimą

Agentams duodama už platinimą

Agentams duodama už platinimą

Agentams duodama už platinimą

Agentams duodama už platinimą

Agentams duodama už platinimą

Agentams duodama už platinimą

Agentams duodama už platinimą

Agentams duodama už platinimą

Agentams duodama už platinimą

Agentams duodama už platinimą

Agentams duodama už platinimą

Agentams duodama už platinimą

Agentams duodama už platinimą

Agentams duodama už platinimą

Agentams duodama už platinimą

Agentams duodama už platinimą

Agentams duodama už platinimą

Agentams duodama už platinimą

Agentams duodama už platinimą

Agentams duodama už platinimą

Agentams duodama už platinimą

Agentams duodama už platinimą

Agentams duodama už platinimą

Agentams duodama už platinimą

Agentams duodama už platinimą

Agentams duodama už platinimą

Agentams duodama už platinimą

Agentams duodama už platinimą

Agentams duodama už platinimą

Agentams duodama už platinimą

Agentams duodama už platinimą

Agentams duodama už platinimą

Agentams duodama už platinimą

Agentams duodama už platinimą

Agentams duodama už platinimą

Agentams duodama už platinimą

Agentams duodama už platinimą

Agentams duodama už platinimą

Agentams duodama už platinimą

Agentams duodama už platinimą

Agentams duodama už platinimą

Agentams duodama už platinimą

Agentams duodama už platinimą

Agentams duodama už platinimą

Agentams duodama už platinimą

Agentams duodama už platinimą

Agentams duodama už platinimą

gale idant ši šalis pripažintų Lietuvos Neprigulmybę ir suteiktų Lietuvai moralę ir materialę pagalbą.

Toliaus — sandariečiai ir visi lietuviai, šiam kriziui prisiartinus, Lietuvai besišaukiant nuo mus išėivių pagelbos, tarpe mūsų kaip ir desperacija apsiereiškia. Tarp mūsų įstaigų ir mūsų veikėjų vietoj butino energingo darbo Lietuvai pagelbos teikime, pas mus nesątaika laužo spēkas. Vienitų įtarimai, bėrnai dėl įvairių reikalingų ir nereikalingų dalykų kyla. Ak gal ir randasi žmonių, kurie nustodami vilties desperatiškų žygius bando daryti, ar gal kiti budami savo ambicija egoistais neatsižvelgdami į lietuvių tautos troškimus ir ir nelaimės, pasivelina mūsų reikalus ir darbus maiti, nesutikimų sukuri sukuti. Tai gi neišvengtinai apie tai ir tenka kartais bartis. Bet žmonės, bukime tvirti dvasioje ir nepulkime nusiminiman. Mes bukime energiški ir ištikime savo troškimams ir aukokime savo darbą ir gražio didinant mūsų spēkas.

Didinkime ir tvirtinkime savo organizacijas, kurios dirba mūsų politikos ir kultūros darbus. Platinkime sandariečių eiles, rinkime Neprigulmybės Fondui aukas, kuomi duosime galę Tautinei Tarybai darbus nuveikti ir iš jos reikalauti tų darbų nuoseklumo. Taipgi šiuo tarpu remkime lietuvių daktarų organizuojamą Lietuvos Gelbėjimo Draugiją, kur už tikslią pasistačiusi surinkti pinigų ir drabužių, kuri keletą daktarų ir nusių su reikalingomis medikalės pagelbos reikmenomis rengiasi tuojaus Lietuvai siųsti.

Tad dirbkime visi!

NAUJAS SKANDALAS.

Tulas Brydvaišis, pereitos savaitės laikraščiuose, papylė kibirus biaurių instnucijų, matyt norėdamas dar labiau suardyti jau ir taip begalo suirusį Amerikos Lietuvių gyvenimą. Minėtas Brydvaišis matyt yra iš klerikališko abazo, nes begėdiškai užsiuola ir net inkriminuoja dviejų didžiausių Lietuvių organizacijų vedėjus, kurie yra tautininkų srovės žmonės.

Nors šitas straipsnis yra begalo kenksmingas Lietuvos laisvės reikalams, nes šiuomi kritiškiausiu Lietuvos padėjimo momentu, įnešama nauja suirutė Lietuvių gyvenimui, pasėjama Lietuviuose nepasitikėjimo dvasia ir pradėdama iš naujo persidavėlių istorija, tačiau mes butumem tylėje, jei tas viskas būtų tilpę tik klerikalų spaudoje. Nes kiekvienas protaujantis žmogus nuo seniai aiškiai permato klerikalų žygius. Bet kadangi šita grovimo darba, kartu su klerikalų spauda pradėjo varyti ir "Lietuva" — tautininkų dienraštis, todėl manome reikalingu esant

perspėti Sandariečius, kad jie neprisidėtų prie grovimo tautininkų įstaigų ir kiek galėdami malšintų tuos vaidus, kuriuos įneša mūsų gyvenimui šitas straipsnis.

Mes šiuomi nemanom nieko kaltinti, nei teisinti, vien tik norime atkreipti Sandariečių dėmesį, kad nesimtum karštai persidavėlių jieskoti ir neardytų tautininkų srovės rimto darbo. Nepaisant, kad šita tirijada tilpo ir tautininkų dienraštyje "Lietuvoje" (No. 183) ir paskatino šito dienraščio redaktorių parašyti labai artimą tam straipsniui editorijalą, tačiau į visą šitą, reikia atsinešti šaltai ir kritiškai. Cionai galėjo įvykti "Lietuvos" redakcijoje neapsižiurėjimas, ir su laiku tai atitaisys. Jeigu tas viskas tilpo "Lietuvoje" su tam tikrais išrokovimais, tad Sandariečiams irgi nėra reikalo į tai domą kreipti.

Nors mes linkę manyti, kad šitas "Lietuvos" žygis padarytas vien tik per greitumą ir neapsižiurėjimą, tačiau "Lietuvos" redakcijos editoriale vienas sakynius mus stebina. Štai jis: "Paskui argi nors vienas gali išdrįsti nepasitikėti Amerikos Lietuvių pasiūstais atstovais kun. Žilium, kun. Dobužiu, T. Naruševičium ir B. K. Balučiu?" (mūsų pabrūkta).

O kur dingio Daktaras J. Šliupas? Juk jis yra patikėtiniausias Amerikos Lietuvių atstovas ir galima sakyti, savo širdyje išauklėjęs Lietuvos laisvės idėją. Taipgi, kam reikalinga duoti pirmybę klerikalų atstovams?

Tai gi gerb. Sandariečiai, jums, kaip pamatiniai Lietuvos statymo įiegi, nes ant mūsų idealų remiasi Lietuvos ateties rumas, nebutų tinkama remti grovimo darbas, nepaisant kas jį pradėtų. Su laiku viskas išsiaiškint ir tame straipsnyje inkriminuoti žmonės save apgins, jei ne kitaip, tai įsitymų keliu. Todėl dabar iai mus veda prie statančio darbo skaudus ir kritiškiausias Lietuvos padėjimas — jos mirtina kova už Laisvę ir Neprigulmybę!

Apžvalga.

Apie Lietuvos Kareiviją.

Amerikos lietuvius labai interesuoja Lietuvos kariuomenės klausimas. Nežiurint to, kad Amerikos pulkininkas Hill ir kiti rašytojai jau nekarta rašė amerikų spaudoje, kad Lietuvos kareivija yra viena iš pavyzdgingiausių armijų Europoje — vienok Amerikos lietuvių tarpe yra daug žmonių, kurie abejoja, "ar yra kokia nors lietuviška kariuomenė".

Šiame laike, kuomet sugriuvusių Lietuvos kaimynių valstybių piliečiai, imperializmo arba anarchijos vedami, grobia karės audros nuteriotą Lietuvą, tai vienintelis Lietuvos piliečių

laisvės ir maisto apsaugojimas galimas tik tai su kareivijos pagelba. Apie tai daug kalba Amerikos lietuviai, dauguma sakosi, galvas gulda už Lietuvos laisvę, vienok Amerikos lietuviai toli gražu netiek prisidėjo prie nuterotos Lietuvos apgynimo, kiek kad galėjo prisidėti. To blogo apsiereiškimo priežastys "Sandaroje" jau mos. Apie tai mes dar kaldaug kartų buvo aiškina bėsimė.

Nežiurint daug kalbančių, labai daug besivaidinančių ir neperdaug konstruktyvio darbo del Lietuvos nuveikiančių Amerikos lietuvių — Lietuvos lietuviai Lietuvą gina iš visų pajiegių ir pasiriję ją ginti kol įvairūs dorėliai kesinsis pavergt Lietuvos žmones, kol Lietuvoje neliks iš Varšavos, Maskvos ar Berlino atslystų "globėjų". Lietuvos lietuviai pasiriję ginti tėvynę tol kol plaks jų širdis — kol juose bus gyvybė, trokštanti laisvės, teisybės ir tų idealų, už kuriuos per ilgus priešpaudos metus mūsų broliai kovojo.

Įdomių dalykų apie Lietuvos kareiviją papasakojo tik ką sugrįžęs iš Francijos kapralas M. Stulpinas, kuris Paryžiuje sutiko kelis Lietuvos delegatus. Jis, sulyg "Lietuvos" padavimo, pasakoja:

"Pirmi kareivijos burliai, tai buvo liuosnoriai, daugiausiai vaikinai tarpe 17 ir 25 metų. Į pirmus mūsų už Lietuvos nepriklausomybę tie burliai stoji basi, apdriskę ir daugiausiai su dalgiais. Išlaimėjus pirmą mūsų lietuviams pateko nemažai bolševikiškų šaudyklių, amunicijos, kariškų padarų ir drabužių.

Lietuvių armija atsitaisė ir dar smarkiau pradėjo vyti bolševikus iš Lietuvos.

Dabar Lietuvos armija jau gerai stovi ir sparčiai didinasi. Tarpe oficerių yra nemažai rusų, kurie pabėgo iš Rusijos ir ištikimai tarnauja Lietuvai. Vedėjas orlaivių eskadrono yra švedas, buvusias kapitonas švedų armijos. Labai daug prie armijos suorganizavimo prisidėjo mūsų broliai prūsų lietuviai, buvusieji vokiečių armijos oficeriai.

Armijos uniforma yra graži ir praktiška. Pėkstininkai ant kepurų turi geltonus lampasus. Kavalerija — raudonus, intedatura — tamsiai mėlynus. Santykiai tarpe lietuvių, latvių ir estų yra labai ger, geresni negali būti. Vienas lietuvis yra latvių armijos generolas.

Iš kitų šaltinių žinome, kad Mariampolės, Suv. gub., gimnazijos visi 7-tos ir 8-tos klesų gimnazistai pėsti nuėjo į Kauną ir įstojo Lietuvos kareivijon.

EXTRA!

"Sandaros" Redakcija gavo daug laikraščių ir laiškų iš Lietuvos. Didžiausias rankraštis mums prisiustas yra "Mažoji Lietuva", A. B. Klaipėdiškio. Aprašoma Mažosios Lietuvos lietuvių kentėjimus po Hohenzollerio "globa" ir Prūsų lietuvių kova už laisvę. Sekančiuose "Sandaros" numeriuose paduosime daug įdomių žinių.

KAIP GI TAI?

Kas link Amerikos Lietuvių Tautinės Tarybos pavedimo A.L.T.S. siuntimo Lietuvon mokytojų ir stenografų.

Šiame "Sandaros" No. telpa ALTS. veikiamojo pirm. A. Martaus prisiustas straipsnis, taipgi Brooklyno A. LTS. 1-mos kuopos išvažiavime išrinktos komisijos atsišaukimas ir telpa Tautinės Tarybos pranešimuose nutarimas — ir visais šiais atsišaukimais bei pranešimais sakoma ir prisakoma, kad Amerikos Lietuvių Tautinė Sandara kaip organizacija ir jos visos kuopos kouchiausiais surastų nurses, mokytojas, stenografes — jų net po 15-ką asmenų, taipgi, kad surastų ir finansus apmokėjimui jų kelionių ir pragyvenimo lėšas. Pasakoma dar ir taip, kad "taipgi turi būti gvarantuojama sugrįžimo iškaščiai, jeigu ten nuvažiavus nebutų gaunama darbas..." Girdi, dėkite sandariečiai po dolerį ar kaip ten budus suraskite, nes Lietuvai tokie profesionališki darbininkai — labai reikalinga. Jokio pleno, jokio apitarimo, jokio nuoseklus apsvartimo iš Tautinės Tarybos šiame klausime nei "Sandaros" Redakcija nei Amer. Liet. Taut. Sandaros Centro Valdyba nekuomet negirdėjusi, o jau siunčiama spaudai paskelbimai su norodymais, kad visi atsišaukinėjų ALTS. Centran nurodant mūsų antrašą, ką mes visgi pasivelijame išmesti. Kaipgi tai — kurgi nuoseklumas?

Kad Lietuvai yra reikalingi profesionališki darbininkai, apie tai mes girdėję, kad Lietuvos valdžia atsišaukusi į Tautinę Tarybą, kad mes amerikiečiai lietuviai turėtume šiuomi serioziškai užsiimti suradimu tinkamų žmonių apmokant kelionės išlaidas ar kaip ten sulyg susitarimo, apie tai irgi nėra ko nei abejoti, bet kad šis reikalas antmestas Amerikos Lietuvių Tautinei Sandarai atneštų pageidaujama rezultatų, tai jau aišku, kad šie "kulami šiaudai neturi grūdų."

Amer. Liet. Taut. Sandaros pareigos ir norai atlikti kiekviename reikale agitacijinį darbą bet ne finansavimą. Finansavimui yra Lietuvos Neprigulmybės Fondas, kurį sandariečiai, remia savo aukomis. Nors LNF. yra Am. Liet. Taut. Sandaros globoje, tačiau šiais šioliai jį valdė ir jo pinigų naudojo. Lietuvių Tautinė Taryba, visai nepasitardama su ALT. Sandara. Tik nesuprantama kodėl šiame atsitikime T.T. paliepia Sandarai rūpintis šiais svarbiais reikalais. Juk kad ir su siuntimu mokytojų bei stenografų Tautinė Taryba turi turėti kokį nors aprokuota pleną: kiek lėšuos toks pasiuntimas kelių profesionališkų darbininkų. Vėliau turėtų susižinoti su Liet. Neprigulmybės Fondu prašant pinigų apdengimui lėšų. Jei pi-

nigų truksta, tada Tautinei Tarybai ir Liet. Neprigulmybės Fondui darant atsišaukimus, Amerikos Lietuvių Tautinė Sandara atliks savo pareigas darant vėjus kad kuodaugiausiai pinigų surinkus. Ligšiol buvusi primta toki tvarka ir tik taip veikimas harmonizuojsi, kuris gali atnešti pageidaujamus rezultatus. Tą rodos gerai žino pati T. T., tą žino mūsų veikiantis parmininkas p. Martus, kuris yra T. T. nariu, tą žinome mes visi sandariečiai. Kad šiame atsitikime kitaip elgiamesi tai mes tą vadiname nenuoseklumu. Jei ALTS. ateityje bus reikalinga atlikinėti pareigas, kurias TT. pasiėmusi atlikti tai tą tik mūsų organizacijos busentis Seimas galės nustatyti, dabar gi nei su Centro Valdyba nesitariant bandoma tvarką pakėisti nesiklausiant nė: ar A. LTS. yra galėje tokį darbą atlikti? ALTS. dar ligšiol ne pajiegusi sufinansuoti idant apmokėjus savo skolas už įsigytą "Sandaros" spauduve ir ji neturėdama galės naudoti Liet. Neprig. Fondo Lietuvos reikalams, nes jį pasisavino T. Taryba, kuriu-gi budu ji gali sufinansuoti kelesdešimčiai profesionalų išsiuntimui Lietuvon, jų ten užlaikymui ir dar grįžimui, "jeigu ten nuvažiavus nebutų gaunamas darbas"??...

Kaipgi tai? Kurgi nuoseklumas?

Taipgi reikia pastebėti ir ši dalyką, kad ALTS. veikiantis pirmininkas p. Martus kartu sumaišo ir šitoki reikalą kaip kad siuntimas nusių ir daktarų Lietuvon, kuomi rupinasi Amer. lietuvių daktarai su Lietuvos Gelbėjimo Draugija. Idant nursės, daktarai ir medikalai bei chirurgicali instrumentai su gyduolėmis Lietuvon kogreičiausiais butų išsiųsta, mes turime remti Lietuvos Gelbėjimo Draugiją, kas ir yra daroma. Sandariečiai pav. kad ir Bostone su kelių vietinių draugijų išrinktais delegatais su pasekėmis organizuoja LGD. skyrių. Juos paseks ir kitos kolonijos. Ir jei mūsų ALT. S. organizacijos veikiančiam pirmininkui apėtna, kad visi sandariečiai uoliai darbuotusi šiais reikalais, jis su kitais Centro Valdybos nariais privalėtų daryti oficialius paraginimus, o ne nuosavių nenuoseklių sumanymų įsakus siuntinėti del spaudos.

Manome, kad ALTS. kuopos pasiskaitę tuos atsišaukimus atsižvelgs į mūsų šias daromas pastabas ir tuomet matysime kaip toliaus Tautinė Taryba su savo pareigomis nusitars.

J. Kėrdiejus,

ALTS. Centro Valdybos Sekretorius.

Mažesni ir Didesni Dalykai.

(LAISVOJI TRIBUNA)

Rašo Kapsas.

Pas mus yra labai išsiplėtojus lengvatikystė. ypač žmonių apvertinime ta lengvatikystė plačiai išsišakojusi. Jau desėtkai yra buvę atsitikimų, kuomet nežinia iš kur išdygusi žmogysta, pasivaidino kokiame nors lietuvių judėjime ir kaip matai tapo lietuvių guodojama ir gerbiama nors neilgai trukus tiems patiems lietuviams parsėjo raudonut. O tai vis delto lengvatikystės, nes vieton pasistengimo pažint žmogų ir persitikrint apie jo budą, pažint jo vertę, pasiskubinta užmokėt jam pirma darbo pradėjimo, ir to vieton daug truso perėsiems ir naudingo darbo atlikusiems užmokėta ignoravimais, pažėnimimais ir panieka. Taip elgtasi su savaisiais, — bet pastaruoju laiku jau su lengvatikystėmis pradėta gretintis ir prie svetimtaučiu.

Siaučiant pasaulinės karės viesulai, Amerikoje, įvairios tautos sujudo rinkt pinigų sušėlpimui dėl karės nukentėjusių savo viengėnių. Iš slaviškųjų tautų plačiausį šėlpimo darbą varė lenkai. Lenkai, didžiumoje yra katalikai, tad pinigų rinkimo darbą plačiai varė kunigat su savo prieteliais. Pinigų jie surinko daug į savo fondą, vadina mą "Skarb Narodowy". Netrukus lenkų tarpe iškilio vaidai, nes liberalai pradėjo protestuot prieš "Skarb Narodowy", kad pinigai surenkami šėlpimui nukentėjusių dėlei karės, baduolių, pasirodė eikvojami netam tikslut, kuriam žmonės aukauja, tik politikierių ir kunigų užmačioms, kaip kad pas lietuvius: kuomet klerikalų Tautos Fondan žmonės aukavo ir dar aukauja sušėlpimui savo brolių, badų ir ligas kenčiančių, kunigai su savo prieteliais surinktus šėlpimui pinigius eikvojo ir eikvoja pasivažinėjimams Europon savo klapėčių už laikymui ir maitinimui Washingtone tinginčių dirbt fiziškąjį darbą ir tam panašiai.

Pakėlus lenkų liberalams bašą prieš klerikalų netėisingą elgimąsi su šėlpimui surinktomis aukomis, kilo karė: liberalai savo laikraščiuose plakė klerikalus už nekaltų žmonių skriaudimą, o klerikalai gyvu žodžiu, bažnyčių sakyklose su susirinkimū estraduose, ant kiekvieno žingsnio keikė liberalus, apšaukiant juos žydais, tautos priešais, trukdančiais baduolių šėlpimo darbą.

Kada tas viskas virė, nežinia iš kur atsirado moteris, kuri pasivadino grafe Turczinowicz. Ji tuoj pradėjo organizuot. Lenkijos Raudoną Kryžių ir jo reikalams rinkt aukas. Valdžiai nelėidus organizuot atskirą Raudoną Kryžių, ji pradėjo darbą organizavimui tos pačios rusies — Balto Kryžiaus. Valdžia ir čia paaiškino, jog Raudonas Kryžius yra tai vienatinė savo rusies tarptautiška organizacija ir atskiros organizacijos su tuom pačiu tikslu organizuot niekur negali but leistos, neatžėveigiant, kokios spalvos kryžiais nebut jų vadinames. Galiaus Turczinowicz pradėjo organizuot burius pilkųjų samaritonų. Ji suverbavo apie 40 jaunesnių moterių, prie jų pristėjo ir keit daktarai. Ji stovėdama nuošaliai nuo politikierių, turėjo pasekmes rinkime aukų savo veikimo tikslams. Apart turtingesnių lenkų, jai lengvai buvo prieinamos ir augštesnės sferos pas svetimtaučius. Visi jos darbo tikslui davė aukas. Buvo laikraščiuose sakyta, jog ji surinko aukų pusantrą milijono dolerių. Rudeniop 1918 m. jos darbas pasibaigė įvykus karės pertraukai. Pilkosios samaritonės iškeliavo Europon, o paskui jas ir

Turczinowicz. Lenkai pašalinis kalbėjosi, jog Turczinowicz bene išvažiavo Lenkijon pirtkis sau dvarų, bet j tai atydą niekas neatreipė, nes politiškai sukuriai kasdien keitėsi kitais. Jai iškeliaus apie ją nebuvo jokių žinių, neigi jos veikimo Lenkijon nesigirdėjo. Tik staiga Lietuvos laikraščiuose pasirodė žinios, jog ta pati Turczinowicz jau Lietuvos organizuoja Raudoną Kryžių, na ir žinoma, tam tikslut renka pinigus ir verbuoja moteris. Lietuvos ir Amerikos lietuviški laikraščiai greit pasidalino šita žinia, nežinomą moterį apšaukė Lietuvos prietelka. kiti surado ją net lietuve esant, o faktiškai apie ją nieko nežinodami, net neskaitydami reikalingu ką nors sužinot. Amerikos lietuvių pagundyti žiniomis apie Turczinowicz Lietuvos organizuojamą Raudoną Kryžių, pradėjo balsiai kalbėt apie Raudono Kryžiaus organizavimą Amerikoje. Šita žinia greit pasiekė Turczinowicz Lietuvos ir ji nieko nelaukdama, be jokių kliučių, per Vokietiją atvyko Šveicarijon, ten lengvai gavo pasportą į Londoną (Bet gi Tautinė Taryba praneša, kad ji atvažiavusi su Lietuvos valdžios pasportu ir Lietuvos paliudijimais, kad ji dirba Lietuvos darbą? "S." Redakcija.) ir iš ten sugrįžo Amerikon tik jau ne grafe. Apie pinigus, kuriuos ji surinkus tarp lenkų, pernai išsivežė, nieko nesigirdi. Galbut ji čia mgins tarp lietuvių organizuot samaritonų burius, ar rinkt pinigų Lietuvos, Raudonam Kryžiui. Bet lietuviams jau butų laikas pratintis nuo lengvatikystės ir mažai ką bendro turėt su nepažįstamais žmonėmis, nes jau nekartą buvo apsirikta.

(Daugiau bus)

Lietuvos Atstatymo B-vės Kampelis.

Pradžia. Lietuvoje gyvenimas vis bėga pirmyn. Lietuvos klausimas svarstomas. Bolševikai su lenkais ir vokiečiais priešai Lietuvos. Kovą lietuviai laimės. Organizuo kime savo kapitalus dei atstatymo Lietuvos. Apie Lietuvos atstatymo darbą. Buvome apleidę Lietuvos Atstatymo Bendrovės Kampelį. Ir tuoj jo mūsų nariai pasigedo. Laikas nuo laiko vėl pradėsime dėti ir pranešime trumpai, kas dedasi Lietuvoje.

Lietuvoje gyvenimas vis artinasi prie normalio. Žmonės ir valdžia dirba išvien ir atlieka didelius darbus: šalį atstato, finansus valstybės sutvarko, užveda visur tvarką, plešikus ir karės paliktus blogus papročius prašina, ligas naikina, sanitariškumą įveda, kariuomenę organizuoja ir lenkus ir bolševikus muša ir stumia atgal iš savo žemių.

Kooperacijos organizuojama ir yra kone kiekviename miestukyje ir net kaimuose. Gaminimo, pirkliavimo, tautpymo ir skolinimo kooperatyvai veikia per dėm visą šalį. Kursai įsteigti žmonėms paruošti vedimui kooperatyvų, ministerijoje yra įsteigtas kooperacijos departamentas kontroliavimui

ir jungimui vienon visos valstybės kooperacijų sąryšį. Veikimas su pagelba kooperatyvų pagelbti lietuviams savo rankose palaikyti prekybą ir ateityje pagelbės pramonėn įeiti.

Jau Paryžiuje Lietuvos klausimas svarstomas ir Foch padavė jų pleną rubežiaus tarpe Lenkijos ir Lietuvos Respublikos. Lenkams paliepta atsitraukti lig Suvalkų o iš ten ir šiaur-rytį. Daugiau nieko žinios nepranešė.

Vėliau gerb. Valdemaras, užsienių reikalų ministeris ir pirmininkas Taikos Konferencijoj Lietuvos delegacijos paskėlbė, kad Leninas padaręs su Lenkija sutartį, sulig kurio Lietuva padalinama tarpe Lenkijos ir Rusijos. Vokiečiai irgi su lenkais padarę sutartį prieš Lietuvą. Martins, bolševikų atstovas Suvienytose Valstijose patvirtino tą Valdemaro pranešimą liepos 31 d. per New Yorko spaudą. Matote kur mūsų tautos priešai.

Nežiurint daugelio priešų Lietuva bus pripažinta neprigulminga ir lietuvių laimės. Už jų paliuosavimą stovi Anglija, išdalies Amerika ir daugelis neutralių šalių. Amerikos visuomenė irgi už Lietuvos neprigulmybę. Tautų Lyga, sako Hooveris, pripažins Lietuvai laisvę ir padės demokratišką tvarką užvesti ir jis stovi už Lietuvos neprigulmybę.

Mes rengkimės savo šaliai gautą laisvę paremti ir laisvę Lietuvą atstatyt iš po gruvėsių. Delto organizuoti žmones reikalinga, nes organizacijoj pajiegesni. Be to atstatymui šalies reikalinga daug pinigų. Suorganizuoti kapitalai yra daug pa-

jiegesni už išmėtytus. Galybė vienybėje. Taigi, broliai ir sesers, mes pulkimės ir organizuokimės del parėmimo Neprigulmingos Lietuvos.

Pirmiausioje organizacija atstatymui Lietuvos po karės susitvėrė 1916 m. ant partuvių pamatų. Jaja yra LIETUVOS ATSTATYMO BENDROVĖ. Ligšiol Lietuvos Atstatymo Bendrovė veikia bepartvyviai ir tik atlieka patrijotišką darbą — mūsų šaliai gelbti.

Jau Lietuvos Atstatymo Bendrovė turi skyrių Kaune. Adresas Lietuvos Atstatymo Bendrovė, Kaunas, Lithuania.

Tenai darbuojasi keietas inteligentų ir šiaip žmonių prie atstatymo darbo.

BROLI IR SESUO IR TU DEKIS PRIE ATSTATYMO LIETUVOS!

Atliksi kartu abu reikalingu dalyku:—

- 1) įstosi į Lietuvos Atstatymo Bendrovę, t. y. į organizaciją Lietuvai gelbėti;
- 2) įdėsi savo kapitalą į organizaciją tai ir pinigas bus suorganizuota Lietuvai gelbėti.

Stok brolau ir sesuo ir sudarykime tvirtą spēką, tai padarysime didelius darbus savo tautai.

Įstojant perkate nemažiau penkis šėrus, šėras \$10.—Už pinigus mokama nemažiau 4 nuošimčius. Ir Lietuvos Atstatymo Bendrovės šėrai yra Lietuvos Liuosybės Paskola.

Klausdami informacijų kreipkitės šiuo adresu:

Lietuvos Atstatymo Bendrovė (Lithuanian Development Corporation) 320 5th Ave. New York, N. Y.

SERGANTI ŽMONES

Jeigu jums nepasisekė išsigydyti nuo savo ligos, ir jūs jau beveik nustoote viltį kada nors išsigydyti, ateiškite ant examino dykai ir gaukit mano patarimą. Aš esu praktikavęs medicinoje ir gydyme 25 metus gydydamas nuo Kroniškų, Nervų ir visokių ligų. Jums mano praktikavimas gali pagelbėti, nes aš pats ypatingai išėkzaminuoju jus kiekvieną sykį ateinant pas mane.

Jeigu sergate Kroniška, Nervų, Kraujo, Skuros, Skilvio, arba kokia kita liga, pasitarkit šu manim ir gaukit mano patarimą dykai.

JIESKOK PAGELBOS KUR GALIMA JĄ RASTI.

Per daugel metų praktikuojant gydyme Nervų, kroniškų, ir įvairių ligų, patyriau, kad naujas elektros - medicinos gydymas pagelbsti kur kiti budai nieko negelbsti ir tuomi išvengiama skausmus ir pavojus operacijų.

Atmink — Atidėliojimai, neapsižūrėjimai ir netikės gydymas yra pavojingi. Ateik pas mane jei tu reikalauji pagelbos gerai prityrusio ir pilnai prisirengusio gydytojaus.

DR. MORONEY

673 Washington St., Arti Boylston st., pirmos durys nuo Gayety Teatro,, Boston, Mass.

Ofiso valandos: 9 ryto iki 8 vakare. Nedėdieniais: 10 ryte iki 2 po piet.

Žinomas per 25 metus ir Valdžios prižiurimas

Henry J. Schnitzer State Bank

Pavelijant Suvienytų Valstijų Valdžiai kaip pirma taip ir dabar

SIUNČIA PINIGUS Į LIETUVĄ

ir gvarantuoja

Norinčius gauti prekes pinigų ir kitų žinių meldžiame kreiptis pas:

Henry J. Schnitzer State Bank
141 Washington Street, New York, N. Y.

Lietuviu Aptieka

Jeigu norite teisingų vaistų ir nužemintom kainom, tai visada eikite ant 100 Salem st., kur rasite visokių Amerikos vaistų ir Europiškų ir visokių šaknių lietuviškų.

Mes laikome užtikrintas gyduoles nuo visokių ligų, kaip tai: nuo galvos skaudėjimo, nuo užsenėjusio reumatizmo, nuo nusilpnėjimo strėnų, kraujo valimui, nuo uždegimo plaučių, nuo kosulio ir visokių kitų ligų. Taipgi turime nuo visokių slaptinųjų ligų ir geriausius patarimus suteikiame, nuo patrukimo del vyrų ir moterų. Atsiminkite, jeigu pirksite pas mus, suėdysite pinigų ir sveikatą. Ateikite visada pas mus, o mes jums patarhausime kuogeriausiai. Pašaukiame geriausiu daktarus per telefoną visai uždyka.

H. CABITT,

100 SALEM ST., BOSTON, MASS.

Lietuvos Žemes Bankas

(LITHUANIAN LAND ASSOCIATION)

320 FIFTH AVE.,

NEW YORK, N. Y.

Kviečiamas susijungti su

Lietuvos Prekybos ir Pramonės Banku

šis paskelbimas paimtas iš Lietuvoje einančių laikraščių.

Lietuvos Prekybos ir Pramonės

BANKAS.

KAUNO SKYRIAUS BALANSAS

Balandžio mėn. 1 dienai 1919 m.

AKTYVAS.

Kasa	Auks.	523,873. 81
Paskolos	•	3,051,486. —
Avansai	•	5,719. 77
Korespondentai «Nostro»	•	4,750,000. —
Indomada turas	•	5,179. 90
Konistia operacijos	•	22,864. 70
Finansuolai išlaidos	•	21,356. 34
	Auks.	8,387,979. 88

Užstatai: ruų rubliai 73,930. —
veksliai — auks. 3,016,500. —

Depozitai: ruų rubliai 254,250. —
auksiniai 393,270. 20

PASIVAS.

Indėliai (finansuolios sąskaitos)	Auks.	8,145,274. 12
Mėgų Valdybe	•	228,187. 46
Lėšmotos sumos	•	7,863. —
Valstybės rinkliava	•	161. 25
Procentai, komistija ir kt.	•	6,475. 99
	Auks.	8,387,979. 82

"LIETUVOS ŽEMĖS BANKAS" Lietuvoje persikeitė į "LIETUVOS PREKYBOS IR PRAMONĖS BANKĄ". Šią žinią aną syk gavome nuo p. Yčo iš Paryžiaus per kabėlį. Ponas Yčas direktoriato vardu, kviečia, kad ir mes Amerikiečiai su savo surinktais pinigais prie to "LIETUVOS PREKYBOS IR PRAMONĖS BANKO" prisidėtume. (Kun. J. Žilius paskirtas važiuoti tame dalyke pasiteirauti). "Lietuvos Prekybos ir Pram. Bankas" jau turi suvirš (8,000,000.00) aštuonis milijonus auksinų. (1 rublis lyginasi dviem auksinam). Taigi tas Bankas jau operuoja. L. Ž. Banko šėro kaina \$50.00. Bondsus priimame pagal jų dienos kursą.

Klausdami informacijų arba prisijusdami pinigus adresuokite sakantčiai:

Lietuvos Žemes Bankas

(LITHUANIAN LAND ASSOCIATION)

320 FIFTH AVE.,

NEW YORK, N. Y.

L. Ž. Banko Pirmininkas gavęs iš Valdžios leidimą, ir L. Ž. Banko direktorių pritarimą, veža į Lietuvą 185,000 rublių. Tie Rubliai bus deponuoti Lietuvos Prekybos ir Pramonės Banke. Rublių vertė tokiu budu jau yra apsaugota ir neš nušimti. Taipgi tas kapitalas, sudėtas Lietuvoje, neš naudą Lietuvai. Kurie turite RUBLIŲ, tuoj įdėje į registruotą laišką siųskite juos į LIETUVOS ŽEMĖS BANKĄ, jei norite savo rublius apsaugoti arba pernešti į Lietuvą. Pinigai Lietuvos pramonė labai reikalingi.

Visi Amerikos lietuvių stokit į darbą. Taipgi pirkite LIETUVOS ŽEMĖS BANKO šėrus už dolarius. ŠERO KAINA \$50.00.

Bondsus priimame pagal jų dienos kursą.

Klausdami informacijų arba prisijusdami pinigus adresuokite sekantčiai:

Lietuviai Amerikoje

ANSONIA, CONN.
Saliunams užsidarius...
Kunigas byluojasi su "Sandaros korespondentu."

Saliunams užsidarius ir užstojus pilnai blaivybei — išėjus ant gatvės viskas kitaip atrodo: rėkšmų nesigirdi, girtų virtuliojimų nesimato. Pagal vietos angliskų laikraščių pranešimų — kaip tik blaivybės laikai užstojo, kalėjimai tuščiais paliko. Reikia daug negeistinių atsitikimų galima išvengti salionus uždariant.

Geistina, kad salionų laikai daugiau jau nebesugrįžtų. Jie žmonėms užtekinai bėdų pridūrė. Kiek tai per juos žmonių prarasta turto ir sveikatos, kiek gyvasių iš šio pasaulio išvaryta ir kiek žmonių šeimynoje nesutikimų užveista alkoholiu! Devynės galybės žmonių po teismus dėl alkoholio tąsėsi. Del jo kiti kriminališka prasikaltėliams tapo. Sunku čia būtų viską išskaitliuoti. Reikia tik atsiminti, kad ir iš lietuvių budavo prisigerta, muštasi ir teismuose būta didelės bausmės mokėtus. Ne tik, kad tuomi nuostoliai turėta bet ir lietuviams gėda darėta. Blaivybei užstojus buvo tikėtasi, kad mums lietuviams jau teismų nereikės. Kam gi bereikalingai pinigų mētyti ir lietuvių vardą žeminti?

Bet... Pirmiausia alkoholiu lietuvius įstumdavo teismuosna, o dabar tą pradėjo atlikinėti kunigas. Apie jo "gerus" darbus buvo rašyta bet siuomi ir vėl tenka užsiminti. Kaip jau buvo rašyta, kad iš mūsų parapijos parapijonai turi bėgti nes jei rankų nelaižysi, tada išveja, taigi kunigas už tokį parąšymą pilnas antagonizmo korespondentą tąso po teismus jau kelintą kartą ir gaudina kalėjimu — su kelių savo ištikimų parapijonų pagalba tąso savus parapijoną A. G. Bet teismas nesurandant pamato bylą atmeta. Bet kunigas po teismus vistiek dar trunkosi kad kaip nors savo buvusį gerą parapijoną "pamokyti". Nusisamdęs kitą advokatą antru kart išėmęs "warrant" ant minėto inicialais "S" korespondento, ir teismas turėjo atsibuti rugšėjo 2-ą dieną. Rašančiam šiuos žodžius teko žinoti teisme buti ir girdėti kaip teismas perkratęs ir nesuradęs bylai pamato ją atmetė. Taigi kunigas ir dar kartą gavo per nosį... Bet jis sako: "Kad aš sakau tai kaltinamasis ir turės būti apkaltintas." Ateitis tą parodis.

Klaidas daro pasigėrę žmonės ir tuomet tąsosi po teismus bet kaip prisiziūri ir parapijonų dabar tąsiojimosi po teismus, tai irgi nusitari, kad tas bene pats. Vistai dar to nelaimingo alkoholio vergijos skaudi liekana. Broliai ir seseris, atsikratykime nuo to alkoholio, kuris mums nelaimę gamina ir atsikratykime nuo tų pikty žmonių, kurie sąrišę su alkoholiu gyvena, nes ten yra maišas netobulybių, kurio visi turime saugotis kaip laukinio besispardančio arklio. Jau atėjo laikas, kurį turime pradėti gyventi su savo protu — švieškime ir lavinkimės. Ir bėgkime nuo tų, kurių protai mus prie nelaimių ir teismų veda.

Vietinis.

WORCESTER, MASS.
Iš Jaunimo veikimo.

Čia Worcesteryje yra gan daug jaunimo bet beveik visi, išskiriant tuos kurie prigūli prie bepartviškos draugijos "Aušrelės", yra prisnude, nors ir nevertėtų, nes yra keli chorai ir daugelis jaunimo daugijų. Kur tik neisi, ant visokių piknikų, ba-

liu, vakarų, ir t. t., tai vis "Aušreliečiai" atsižymi ir palinksmi — žmonės savo puikiomis lietuviškomis dainomis, žaislais, ir šokiais, kuriuos išmoko perėta žiemą po vadovystę komp. M. Petrausko.

Nors "Aušrelė" tik trumpas laikas kaip gyvuoja (vos metas), bet jau prisitraukė didžiausią dalį Worcester'io lietuvių Intelligentijos ir gabių žmonių ir turėjo progą atsižymėti savo puikiais perstatymais ir operomis. Dabar kaip vasaros sezonas, tai mažai ką galima veikti, bet užsigrįsta, kad "Aušrelė" rengiasi gerai pasidarbuoti ir atsižymėti ateinančiame žiemos sezone.

Ir "Aušrelė" gali pasigirti savo galėjimais, nes prie jos priklauso Worcester'io geriausių artistų — megdųjų lošime ir muzikoje, ir turi gerus mokytojus, tuose skyriuose, kaip tai ponas Mingilas ir komp. Petrauskas. Ponas Mingilas duoda daug naudingų patarimų ir pamokinių prte kokio nors perstatymo, o apie gerb. Petrauską nereik jau daug pti sakyti, nes visi jau žino apie jį. Jis yra prisizadėjęs mokinti chorą ir ateinančią žiemą, taip kaip ir pereiną ir tiklmasi, kad choras žymiai progresuos po jo vadovystę.

Perėta pėtnyčia, liepos 25 d. "Aušrelės" kambariuose, atsibuvo susirinkimas LA. B—vės kurį vedė vienas iš naujų įgaliotinių, p. V. M. Čekanauskas. Susirinkime buvo nutarta surengti prakalbas greičiausia kaip galima ir smarkiaus veikti perdevimė sėrų ir išaiškinime B—vės tikslų. Taipgi buvo išduoti įgaliotinių, Čekanausko ir Zatavecko raportai ir paaiškėjo, kad jie yra smarkiai pasidarbavę ir pardavė daug sėrų. Perskaičius laišką priimtą nuo Centro Valdybos, visi nariai buvo užganėdinti dabartinio B—vės stoviu ir prizadėjo darbuotis jos labai tiek kiek jie šgali.

Taipgi buvo išreikšta padėka "Aušrelėi" užtai, kad ji pavellino atidaryti L. A. B. raštine jos kambariuose, kur įgaliotiniai yra prisirengę visai patarnauti šėrininkams bei norintiems tapti šėrininkais. Jie taipgi apsiėmė patarnauti tokiems žmonėms kurie norėtų arba negalėtų, rašydami ir tikrai užadresuodami jiems laiškus į Lietuvą. Raštine atdara nuo 3 iki 5 popiet ir nuo 7 iki 8 vakare. Pepita.

LOWELL, MASS.
Sandariečių išvažiavime aukos del LNF.

Kaip jau "Sandaroje" buvo rašyta, kad Amerikos Lietuvių Tautinės Sandaros 49 kp. turėjusi savo puikų išvažiavimą ant ukės su svečiais iš Bostono ir Lawrence, liepos 27 d., kuriame tapo surinkta \$27.95. Lietuvos Neprigulmybės Fondui; taigi šiūomi telpa aukautojų vardai — atskaita.

Po \$2.00 aukavo: J. Biekša ir Z. Dzedulionis. Po \$1. aukavo: J. Sadauskas, K. Kinderavičius, S. Kundrotas, A. Gaidis, J. Sekevičius, J. Bulauka, A. Andriulionis, J. Maskalauskas, K. Pratašas, J. Jatužis, J. Tribulauskas, J. Sirbikas, J. Balevičius, P. Gabris, S. Puta, J. Palionis, J. Kerdiejus, D. Rupšis, T. Vainoris, St. Kašeta.

Po 50 c.: J. Bulskis, M. Biekša, S. Kudzma, A. Raudeliunas, J. Kapočiuonas, L. Klackauskas, Po 25 c.: M. Vickoska, L. Sabaliauskienė. Taipgi viso labo surinkta \$27.95. Visiems aukavusiems ir visems susirinkusiems pas mus į išvažiavimą teikiame didelį aciu.

K. Kinderavičius.

ČEVERYKŲ DIRBTUVIŲ
DARBININKAI STREIKUOJA.

Lowell, Mass. Liepos 26, išėjo streikuot 4 dirbtuvių darbininkai Pilling Shoe Co., L. H. Spolding Shoe Co., Fostic Shoe Mfg. Co. ir Federal Shoe Co. Iš šios paskutinės išėjo darbininkai liepos 28 d. bet ne visi. Ši kompanija daugiausia kovoja prieš susivienijisius darbininkus apsištačius policija apie šapą. Bando gaudinti darbininkus, bet jau Kanados francuzai susipratę, kurių čia daugiausia dirba. Randaši ir "skebu" bet manoma, kad streikas bus laimėtas, nes dauguma darbininkų priklauso prie unijos. J. W. Barry šapą greitai savo darbininkų reikalavimus pripažino.

Streikierys J. J. S.

WATERBURY, CONN.

Iš Sandariečių veikimo.

Pastaruoju laiku vietos sandariečiai pradėjo taip smarkiai veikti, kad net malonu žiūrėti. Deda visas pastangas prisirengimui į ALTS. Conn. Apskričio Išvažiavimą, taipgi rengiasi konotinkamiausiai sutikti ALTS. seimą, kuris įvyks lapkričio mėnesyje, Waterbury, Conn. Ir dar negana to, priegtam sudarė bendrus ryšius su ALTS. 57 kuopa Union City, Conn. ir bendromis įjiegomis rengia piknikus. Pirmas bendras piknikas įvyko liepos 26 d. Linden Parke, Naugatuck, Conn. Tik nelaimė jog tą vakarą pasitaikė lietus kas ir sutrukdė daugelį nuo atsilankymo. Vienok piknikas pavyko gan gerai, nors ir kenkia lietus, vienok gan skaitlingas būrelis jaunimo buvo susirinkę ir visas pavyko gan gerai. Taip kad atmojęjus visą išlaidas dar liks gryno pelno abejom kuopom. Taipgi reikia pažymėti jog ant šio pikniko, Waterburio jaunimas po vadovystę chorvedžio p. P. Bružausko sudainavo keletą dainelių, kurios išėjo gan gerai ir užtai susirinkęs jaunimas apdovanojo gausių delnų plojimu kaip p. P. Bružauską, taip ir Waterburio jaunimo chorą. Garbė Waterburio jaunimui su p. P. Bružausku prišakyje už toki gražų pasirodymą. Tolesniai kaslink abeju kuopų bendro veikimo tai reika pasakyti jog ALT. Sandaros 57 kuopa Union City, Conn. dar nelabai senai susitvėrė, ir šiandien jau yra skaitlinga narias ir gan smarkiai darbuojasi. Priegtam prie šios kuopos priklauso gan skaitlingas būrelis prakilnių ir veiklių lietuvių, kurios kaip vietiniamis taip ir Waterburiečiams priduođa gan daug energijos delei bendro veikimo. Tolesniai, Rugpiučio 11 d. taipgi abi kuopos bendromis spēkomis ketina surengti kitą pikniką, kuris įvyks taipgi Linden Parke, Naugatuck, Conn. Linkėtina kaip vietos taip ir apielinkės lietuviams atsilankyti ant šio pikniko, o kuris tik atsilankis, pilnai bus užganėdintas, nes puiki muzika griežs visokius šoktus ir žaislus. Ga' b'š Waterburio ir Union City sandariečiams už tokį prakilnių veikimą.

ALTS. 11 kp. Korespondentas.

SCRANTON, PA.

Nelaimės.

Neseniai prigėrė besimaudydamas upėje lietuvis Jonas Andriukaitis, apie 30 metų amžiaus. Paliko našlę moterį po tėvais Butkiute, apie 20 metų amžiaus. Liko ir vienas kudikis.

Rugpiučio 1 d. anglių kasyklose tapo užmuštas Jurgis Matulevičius. Paliko pačią su dviejais vaikais. Matulevičius buvo pasirengęs keliauti į Clevelandą, jau ir darbą buvo kitam žmogui perdavęs, bet dar nuėjo vieną dieną padirbėti, kur jį patiko mirtis. Tuom pačiu laiku sunkiai sužeidė kitą lietuvi Karolių Kryšciną, apie 30 metų amžiaus. Sutrynė ranką ir sužeidė veidą.

Reporteris.

DONORA, PA.

Sis-Tas.

Iš lietuvių judėjimo. SLA. 160 kuopa laikė pikniką, liepos 27 d. Charlsworth girioje. Žmonių prisirinko gana daug ir linksrai laiką praleido. Kuopa turės pelno apie 70 dolerių.

"Viljos" choras rengia ir pikniką ant Rugpiučio 17 d. "Rabes" sodne. Mat vasara — tai piknikų laikas. "Vilijos" choras nors neskaitlingas, bet deda pastangas kad atsilankiusieji publika būtų užganėdinta.

Bus įvajirų žaislų bei laimėjimų. Tikimasi, kad publika parems chorą atsilankydama ant šio pikniko.

Rugpiučio 3 d. choras laikė susirinkimą ir nutarė suiošti veikalą ir išsidalino roles "Grasfas Kaimiečio Bernu". Minėta veikalą mano suliošti atsidarant rudeniniui vakarų sezonui.

Šiuomi tarpu choras dainų repeticiją neturi. Žinoma persilėta. Pirmutinė po vasaros karščių repeticiją bus rugpiučio 24 d. Butų geistina, kad kaip vietiniai lietuviai ir lietuvaiteš, taip Charleroi ir Monessen prisidėtų prie choro. Žinoma choras galėtų patarnauti kaip vietiniamis taip ir apylinkės lietuviams. Chorą mokina J. Butėnas iš Pittsburg. Repeticijos atsibuna Liet. Ukėsų svetainėje nedėdieniais.

Te. nis.

TĖVYNĖS MYLĖTOJŲ DRAUGIJOS NAUJOSIOS ANGLIJOS APSKRICIO REIKALAI.

Tėvynės Mylėtojų Draugijos Nauj. Angl. Apskritys rengia didelį išvažiavimą bei susivažiavimą kuris įvyks Rugpiučio 16 ir 17 dd., 1919, Lawrence, Mass.

Neturėtų rasti nei vienos lietuvių šeimynos po Naujosios Anglijos miestus kuri pasilikty neapsilankiusi šiame išvažiavime. TMD. tai nėra koki politinė organizacija bet kultūrinė. Politinės organizacijos kuomet rengia savo išvažiavimus tai į juos suvažiuoja daugiau tik savo žmonės bei pritarėjai, o jau kiti šalindamiesi aiškinasi, kad tai buk ne jų — "partija." Bet su TMD. mes taip elgtis neprivalome, nes ši organizacija yra grynai kultūrinė. Jos principai tai apšvietos principai ir jie kaip toki yra tinkanti ir butinai visiems: ar tu butum socialistas, katalikas, tutininkas ar bile kas — apšvieta yra reikalinga visiems! Šiandien be apšvietos žmogui pasaulyje negalima gyventi. Kiekvienas žmogus turi mokytis. O kad saugausiems žmonėms sunku lankyti mokyklas delei nepatogių savo gyvenimo aplinkybių, tai TMD. organizacija kaip tik tokiems yra kogeriausi mokykla, kurioje galime mokytis savuoju tinkamiausiu laiku ir už mažiausius iškaščius, nes TMD. tereikia užsimokėti tik \$1. į metus už kurį gaunama daug didesnės vertės kiekvienam žmogui reikalingų pasiskaityti knygų. TMD. organizacija yra mokykla, kurios samdomi mokytojai rašėjai rašo knygas, kuriomis žmogus darbininkas liuosomis valandomis iš darbo pargrįžęs skaito, mokina, išgija apšvietimą. Taigt matote — TMD. tikslas organizuoti žmones apšvietimo darban. Už jų narystės įmokėtus po \$1. į metus, išleist geras knygas ir jas duoti nariams.

Taigi broliai ir seseris, visiremkime tokią organizaciją. Visi važiuokime ir į šios draugijos išvažiavimą — pikniką, kuris bus Lawrence, Mass., Rūgp. (Aug.) 16 ir 17 dd. Spieskimes kruvon, pažinkime vieni kitus, visi kartu veikime kultūriniam darbe. Paimkime pavyzdį nuo skruzdės — mažas vabalėlis, bet joms visoms bendrai dirbant, didelį skujų kalną supilia, taip ir mes darykime. Prisiminkime, kad

Lietuvoje mūsų viengenciā daug ko iš mus tikisi, gi mes turime prisipažinti, kad suvylsime jų tikėjimą. Nes mes daug laiko praleidžiame be reikalo, be jokios naudos nei sau nei kitiems. Taigi gana taip laikas leisti — stokime petis į petį ir dirbkime. Kurie dar nepriklausote prie 1. MD., pažinkite ją. Bukite išvažiavimuose ir susirinkimuose — susipažinkite su tais žmonėmis, kurie priklauso ir dirba su kultūrinėms organizacijomis. Pastebėsite, kad jie patįs daugiau prasilavinę ir tuomi nēša naudą visai žmonijos draugijai. Broliai ir seseris, bet kaip ten nebūtų, visus jus labai širdingai užkveičiame suvažiuoti iš visų miestelių ant šio mūsų išvažiavimo — pikniko. Neužmirškite, kad bus Lawrence, Mass., Rugpiučio 16 ir 17 dd.

Su pagarba
TMD. Naujosios Anglijos Apskričio Valdyba:

Pirmininkas A. Čižauskas,
Pirm. Pagelb. J. Klimas,
Susiv. Rašt. J. Jurenienė,
Fin. Rašt. B. Juodris,
Izdininkas K. Vaičiūnas.

Iš A. L. T. Tarybos.

Posėdis Liepos 29. Iš praečių Tarybon: 1) T. gramas nuo Išp. Kom. kaip seka: "Iš Paryžiaus gauta sekanti kabelograma: Amerikos delegatai — Zilius, Dobužis, Balutis ir Norus jau Paryžiuje. Vyriausis Spaudos Biuras iš Šveicarijos perkeltas Paryžiun. Politinės žinios sruntėamos New Yorko raštine ir Išpildomajan Komitetan Washington. Spaudoje garstinmas didėja. Laukiama daugiaus pamedelyje". 2) Siaučiulis rašo apie stenografę Juozaičiute, galinčią Lietuvos reikalams patarnauti. 3) Rašo p. Gedmnas delei kandidacijos Inf. Biuran. 4) Adv. Bradčulis rašo apie apsiėmimą "Lietuvių bylos" gynimui, ir sumanymą valstijų susivažiavimų, sąjungmui su vajum tarpe valdimnkų. 5) New Yorko Informacijos Biuras vėl krepiasi, kad delei pasekmingo vajas už Lietuvos neprigulmybę yra suduinta amerikoniška spauda, ir tam tikslui butinai reikia gauti iš Lietuvių medžiagos apie Lietuvių gyvenimą, kaip aname Tarybos pranešime buvo išdėtinėta. 6) Keturių tautų (Estų, Latvų, Lietuvių ir Ukramų) išsiuonia Washingtonan savo delegacija delei audencijos su Prezidentu Wilsonu. 7) Lietuvos Gelbėjimo Draugija (Raud. Kryžius) su katalikų srovės taktapat draugija tariasi bendrai veikti ir p-niā Turčinavičienę tarpe amerikony ladbarybės veikiman pakviesti. 8) Adv. Kraučiuonas ir kitas advokatas amerikonas savo patarnavimą Lietuvos reikalams pasiulo.

Nutarimai: 1) Delei Amerikon atstovybės dar sykį kabelogramuoti Voldemarui. 2) Esant dabartiniam vajui už Lietuvos neprigulmybę ir siuntinėjant iš visų valstijų senatoriams ir kongresmanams peticijas, nutarta įprašyti šiūomi laikraštijai ir visuomenę, idant pasistengtų kiek vienoje valstijoje, kur tiktai Lietuvių apsigyvenę, sukviesti valstijos susivažiavimus, kuriuose tokios peticijos būtų surengiamos ir savo valstijos senatoriams bei kongresmanams Washingtone įteikiamos asmeniškai arba pašunčiant jiems į Washington. 3) Kabeliograma pranešti Paryžiun, jogei Amerikos Lietuviai protestuoja už įleidimą Suvalkijos Lenkų kariuomenės, kurios tikslas yra teykščią Lietuvos dalį terorizuoti. 4) Rytinės valstijos išsiūsti kaudoonojo Kryžiaus organizavimui p. Martų. 5) Wahingtonan delei audencijos su Prezidentu Wilsonu nuskirta mūsų srovės delegatai: Jankus, Lopatto, Vinikas, Račkauskas.

6) Naujos instrūkcijos inteikta "Lietuvos Liuosybės Sargų" komisijai su dabartiēs įvykusiais atsitikimais Lietuvoje. 7) Amerikos Lietuvių Tautinei Sandarai pavesta mobilizavimas Lietuvon keliausiančių angliskų molytyjo ir stenografij tieslog jau kultūriniais tikslais, kaip to Lietuvos valdžia prašo.

J. O. Srivygas,
Amerikos Lietuvių Tautinės
Tarybos Sekretorius.

LIET. NEPRIGULMYBĖS FONDO
ATSKAITA UZ BIRZ. 1919 M.

EDWARDSVILLE, PA. — A. Martaus prakalbose 13 d. Vasario, aukavo: \$2.00 J. Karaliumas; po \$1.00 — B. Matulevičienė, M. Pauksčiūtė, J. Gataveckas, P. Lukoševičienė, V. Meikus, T. Gudynas, M. Jurkinienė, S. Paukštys, S. Jurgaitis, A. Straigas, P. Grigaliunas, ir J. Gibavičius, — smulkių — \$5.56. Vas. 26 d. 1919 m., — uždabris iš teatro, sulosto spēkomis 1-os ir 85-tos SLA. kuopų — \$58.10; Bal. 6 d., 1919 m. surinkta prakalbose — 4.11. Prisiūsta per J. Vnukauska viso \$81.86.

BRISTOL, CONN. Visuomenės Draugystė per J. Urneviciū akavo \$50.00.
BROOKLYN, N. Y. Per "Vien. Liet." Redakciją aukavo šie: P. Kaupas — \$25.00; J. Jokubaitis — \$10.00; V. Koleita — \$5.00. Per A. Petrilą iš New Brunswiek, N. J. 254 SLA. kuopa aukavo \$10.00; A. Petria (savaitinis uždabris \$40.80); D. Žilutė \$10.00; A. Lekis \$2.00; po \$1.00 — J. Meškis, F. Blaževičius, J. Murinas ir Z. Straukas. Per J. A. Naukų iš Baltimoro, Md. — \$105.50 nuo Lietuvių Amerikos Atletų Klubu. Viso \$212.30. LAKEVILLE, ORE. A. Kisielius aukavo \$5.00.

NEWARK, N. J. SLA. 245 kp. narių mokėstis po \$5.00 — A. Žiugžda ir J. Skikas; \$3.00 — P. Lukšis; \$2.00 — S. Adomaitis, po \$1.50 — I. Martinitis, J. Skiemas ir P. Smalinskas; po \$1.00 — S. Gudis, V. Pranis, V. Zalis, M. Truska ir P. Faltinaitis; po 50 c. — J. Baltakis, J. Martinkas; po 50 c. — J. Sisknis; 25c. — A. Zalis; per M. Truską pasiūsta \$26.25.
SO. CHICAGO, ILL. 74 SLA. kuopos narių mėnesinė mokėstis; prisuntė P. Simaitis \$3.10.

HARTFORD, CONN. P. Zivatkausko prakalbose 5 d. Birželio aukavo: \$2.00 — V. Tamošiuonas; po 50 c. — T. Andukonis, F. Zaris, A. Klimas, V. Karvelis, P. Survilas, P. Horon, J. Sinkus, A. Keseris ir A. Bumbulavičius, smulkių \$2.02; prisuntė T. Vaikevičius \$8.52.

AMSTERDAM, N. Y. A. M. Martaus prakalbose 30 d. Gegužės aukavo: kunigas J. Zidanavičius — \$5.00; J. Kristiūnas, L. Povilaitis, J. Malikauskas ir J. Gaska — po \$2.00; A. Butkus, A. Lužiniūnis, S. Guscūtė, U. Juozapavičiūtė, K. Urbelienė, S. Ambranzas, J. Nievulis, J. Sinkevičius, P. Plankis, A. Gudzinuskas, J. Redekienė, B. Malakauskaitė, A. Saldžiūtė, A. Kazlauskaitė, A. Malakauskaitė, A. Lukšis, M. Kiuberis, J. Lukšis, S. Strikulis, V. Petra, A. Didžiulis, P. Raila, P. Valis, P. Kanaporis, A. Macevičius, P. Lalis, J. Svirkas, J. Urnelis, A. Sidlauskaitė, P. Bračiūniūtė, M. Staknis ir K. Gaskienė — visi, po \$1.00. Smulkių — 14.06. Atitraukus išėjų 62 c., prisuntė R. Juozapaitis \$57.44.

SWITCHBOCK, W. VA. J. Žilinskas \$5.00.
GRAND RAPIDS, MICH. A. M. Martaus prakalbose 5 d. Birželio aukavo: A. Guojus, A. Bernotas, L. Braskis, K. Martuševičius ir T. Pauliukas — po \$1.00; smulkių — \$5.67; atrovavus rengimo lėšas — \$4.50, Fondan prisūsta \$6.17.

BALTIMORE, MD. A. M. Martaus prakalbose 15 d. Birželio, aukavo: S. Sedaravičius — \$5.00; po \$1.00 — J. Galinaitis, K. Brokas, J. Šiugžda, P. Urba, J. Alyta, K. Anskaitis, J. Naruševičius, T. Rasimas, A. Garnys, S. Levanavičius, K. Viršila, V. Velžis, J. Baltromonaitis, F. Urbaitis, A. Drokas, A. Amalevičius, J. Balionis ir J. Bajoras; smulkių — \$5.85; atrovavus rengimo lėšas, \$10.00, Fondan prisūsta \$18.85.

DUQUESNE, PA. per J. Norų aukavo \$5.00 — A. Simaišius; \$4.00 nuo 172 SLA. kuopos; po \$2.00 — V. Lenkauskas, P. Balčiūnas, J. Aleškevičius ir R. Bartkus; po \$1.00 — P. Sankauskas, A. Simaišius ir K. Raižiuonas. Viso \$20.00.

THORP, WIS. Lietuvių Ukinkų Draugija per T. Kowalevskį \$10.00.
BROOKLYN, N. Y. Lietuvių Atletų Klubas per LNF. vietinį Skyrių \$21.00; B. Schegasas \$15.00; po \$5.00 — J. Varrelis, J. Mazielis, V. Vaivadas ir P. Dobilas. Viso \$66.00.

BROOKLYN, N. Y. per J. Danielių aukavo šie: \$50.00 J. Garva, po \$5.00 — I. Stanevičius, K. Bražys, J. Šliakys, O. Šliakienė ir B. Lenkauskas; \$3.00 — A. Augunas; \$2.00 — J. M. Danielius. Viso: \$80.00.

BROOKLYN, N. Y. A. M. Mallauskas, per J. Ambraziejų, aukavo \$20.00.
DETROIT, MICH. A. M. Martaus prakalbose 6 d. Birz. aukavo po \$10.00, J. Laukionis ir J. Paliukaitis: \$5.00 — Dr. J. Jonikaitis; po \$2.00 — K. Snuolis ir J. Tamošiuonas; po \$1.00 — A. Kuncaitis, A. Kudis, J. Ambrozevičius, B. Aukščiuonas, A. Tamošauskas ir J. Kirvelis; smulkių \$1.50; įžango — \$3.30; atrovavus rengimo lėšas — \$6.50, K. Snuolis prisuntė \$33.30.

Viso Birželio mėn. įplaukė \$693.79
Nuo pradžios iki 1 Birz. 1919 m. įplaukė \$68.087.15

Viso labo \$68.780.94
Nuo pradžios iki 1 Liep. išmokėta \$58.115.87

Iki 1 d. Liepos lieka \$10.665.07
P. JURGELIUTE,
L. N. F. Sekr.
307 W. 36th St., New York, City.

HUMORAS.

DARBDAVIS IR DARBININKAS.

(Šnekasi poetiškai).

— O kodel
Taip vėlai
Tu darban
Atėjai?

— Mat, ledu
eit slidu:
du žingsnius
pirmyn žengiau, —
tris žingsnius
atgal slidau.
Kaip matai, —
užtrukau aš
užtatai!

— Kvaily tu!
Iš manęs,
ar iš savęs
pats juokies?
Du žingsniu
pirmyneigos,
o tris žingsnius
vis atgalios,—
Butum taip
tu neatėjęs
niekadosi!

— Bet tada
ta bėda,
gudriai taip
padariau:
Apsigrįžau
ir atgal sau
namopėjau.
Tad atbulai,
nors ir vėlai,
į darbą aš
atkeliauvau!

Hocus Focus.

Išspėk dabar, kas nutiko,
Kur tas Baltras mano liko?
Tai, Katrė jį užvadino —
Mudviej meilę sugadino...

A. J. Jokubaitis.

NEPABAIGTI SKUNDAI.

"Negaliu užmigti,
"Nelinksmas man svietas;
"Nėra kur man nurimt.
"Nėra širdžiai vietos..."

Taip perdėm nabagas
Skundės' mano draugas.
Aš jam patariau
Tą gerą atsiekti:
Su gražia mergina
Liepiau jam apsivesti.

Bet vėl draugas skundžia:
"Negaliu užmigti,
"Nėra vargšui vietos;
"Kaip vėlai pareini,
"Pati ima keikti.
"Nelinksmas man svietas..."

L. Studentas.

Kad sekasi, tai sekasi!

Dienraštis "Lietuva" ant
pirmo puslapio patalpino to-
kį antgalvį: "Lenkai įsver-
žė Lietuvon. Lietuviams se-
kasi."

Tik jau tiems nelaimin-
giams lietuviams ir sekasi!
— pamisilijau sau. — Lenkai
daužo lietuvių galvas; visur
savo "tvarką" steigia — da-
ro kaip jie nori, o mums lai-
kraščiai praneša, kad lietu-
viams sekasi...

H. F.

O Maryte, širdis mano!
Su tavim nebaugu "tvano".
Tavo veidas, o luputės, —
Kaip žarijos dvi akutės!
Manę žavi ir vilioja,—
"Good by" .. Nunai kita moja...
A. J. Jokubaitis.

PIRMIAUSIA LIETUVIŲ AVALŲ IŠDIRBYSTĖ AMERIKOJ IR ANT VISO ŽEMĖS KAMUOLIO.

Gerbiami Amerikos lietuviai! Mes Progress Shoe Corporacija norim atkreipti jus atyda į tai, kad jus mūsų prašymą ir atsišaukimą parmentumet, taip kaip pridera geram lietuviui.

Progress Shoe Korp. yra susiorganizavusi vien tik iš lietuvių darbininkų; kapitalo sudėjo \$35.000. Avalų darbas jau yra varomas. Mūsų išdirbystės avalai (čėverykai) jau pasiekė nekurias Amerikos lietuvių krautuves. Avalai yra išdirbami geriausios skuros, tuo tikslu, kad lietuvis nusipirkęs lietuvių išdirbystės avalus turėtų užsiganėdinti ir pasigėrėjimą jų tvirtumu ir gražiu darbu.

Todel, mielas drg. lietuvi, kuomet tau reikės poros čėverykų, tai visuomet klausk Progress Shoe Company's darbo čėverykų; pirkdamas visuomet žiūrėk, kad ant čėverykų butų stampa su žirgvaikiu. Lietuviai, jus būtina reikalauk iš krautuvninko mūsų darbo avalus, o krautuvninkas visuomet jus reikalavimą išpildys.

Lietuviai krautuvninkai, kurie dar nedavę užsakymų Progress Shoe Corp., malonėkit pasiskubinti su užsakymu, nes tikri esame, kad mūsų darbo avalais pilnai užganėdinsime jus, o jus savo kostumerius.

Progress Shoe Corp. yra įkorporuota ant \$100.000. Šėras \$100. Ypata gali pirkti ne daugiau kaip 10 šėru, (už vieną \$1,000 10 šėru).

Drauge lietuvi, kviečiame jus prisidėti prie Progress Shoe Corp., pirk šėrų, pakol dar parduodame, nes vėliaus negausite. Avalų išdirbystės biznio pasekmės geros, pirkusiems, šėras lemia gerą ateitį tuojaus išpirk "Money Orderj" vardu P. K. WYCHUNAS, Kasininkas, Progress Shoe Co. Money Orderj ir laišką su jūsų pilnu adresu, vardu ir pavarde siusk S. A. MILCHIUS, Sekretoriui.

PROGRESS SHOE CO.

95 SPARK STREET, BROCKTON, MASS.

Šeimyniškos Gyduoles.

APSAUGOJIMUI SAVO SVEIKATOS VISUOMET TUREKIT PAS SAVE GATAVAI JATUL'S CAPSULAX, Vidurių Gyduoles. Kaina 50 Centų.

Šiuomi pranešu, kad aš išdirbu Jatul's Capsulax, kurios yra pasekmingiausiomis gyduolėmis Prašalinimui Vidurių Karščio ir Gydimui Skilvio Silpnumo. Labai patartina jas naudoti nuo Dispepsijos, Vidurių Nevirškinimo arba Užkietėjimo. Vienas pokelis kainuoja tik 50 centų. Prisiųskit pinigų žemiaus paduotu antrašu ir aš jums priciųsiu šias gyduoles.

JATUL'S CAPUDACHE CAPSULES, Gyduolės nuo Galvos Skaudėjimo, Peršalimo, Gripo ir Influenzos. Kaina 50 Centų. Nei vienos gyduolės taip pasekmingai negydo, kaip kad šios. Jos gydo šias ligas: Galvos Skaudėjimą, Persišaldimą, Gripą ir Influenzą.

Laiškus ir pinigų išdirbejui reikia adresuoti:
P. A. JATUL--Aptiekorius, P. O. Box 2128, Boston, Mass.

Legislaturės Reprerzentantas
ELIHU D. STONE
Advokatas ir Teisų Patarėjas.
Užstatų Komisionierius.
66-67 JOURNAL BUILDING
262 Washington St., Boston, Mass.
Telefonai: Main 3334
Main 2300

Jei skauda — patrinkite su
Pain-Expeller
Jis suminkštins tuos pastyrusius raumenis ir jus įausies vel miklus ir vikrus.
Žiurkite, kad butu su INKARO ženklui!
Galima gaut visose apyekose už 35c ir 65c arba išsiųsdinti nuo
F. AD. RICHTER & CO.,
326-330 Broadway, New York

Tel. Richmond 2957-M.
Dr. David W. Rosen
Gydo visokias ligas, chroniškas ir slaptas vyrų ir moterų ligas. Valandos: nuo 8 ryto iki 8 vakare.
321 Hanover st., Boston, Mass.

Labai Puikus RESTORANAS!

Geriausia vieta del vyrų pietus ir vakariene suvalgyti. Lietuviški valgiai gaminami.

J. Mathus.
344 W. Broadway, So. Boston, Mass.

Išgaminuojam akis ir pritaikom akinius.

H. S. Stone O.D.

Akiu Specialistas.
399a Broadway, Tarpe E ir F gatviu. South Boston.

Dr. Paul J. Jakmauh

(Jakimavičius)
Priėmimo valandos: nuo 2 iki 3 val. po pietų ir nuo 7 iki 6 val. vakare.
509 Broadway, Kampas G St., So. Boston, Mass.
Telephone South Boston 1502

Tel. So. Boston 270.
DR. JOHN MacDONNELL, M. D.
Galima susikalbėti ir lietuviškai
Ofiso valandos:
Rytai iki 9 val.
Po pietų 1 iki 3
Vakarais 6 iki 9.
536 Broadway, So. Boston.

Kankles

Siusk vieną dolerj prenumeratos "Kanklėms", po vardu: "Kanklės — Tret Metal" ir jas pilnai gausi rugsėjo mėnesyje.
"Kanklės" už 1917 m. \$1.50
"Kanklės" už 1918 m. \$3.50
"Girių Karalius" opr. \$3.00

L. M. Konservatorija užsidaro atostogoms iki 15 d. rugsėjo.

Rašyk:
Mikas Petrauskas,
769 Broadway,
So. Boston, Mass.

Nusipirk Mosties

TAI BUSI GRAZUS! Ją išdirba Mentholatum Co. Prieš eisiant gult ištepk veidą mosčia per kelis vakarus, o padarys veidą tyru ir skaisčiu baltu. Toji mostis išima plėtmus raudonus, juodus arba šlakus ir prašalina visokius spuogus nuo veido. Kaina dėžutės 50 c. ir \$1. Pinigus gali siųsti ir stampomis.
J. RIMKUS
P. O. BOX 36, Holbrook, Mass.

Vasara Ateina.

Bus šilta. Dabar geriausias laikas užsisakyti Siutus kuriuos mes pasiūvam puikiai sulig vėliausio "block" sistemos kirpimo. Šitaip pasiuti drabužiai geriausiai tinka kožnam žmogul. Žemos kainos—darbas gwarantuotas. Taipgi visokius drabužius išvalome, išprošinam ir sutaisom.

So. Boston Custom Tailors,
K. Plioplis, A. Samokaitis sav.
278 Broadway, South Boston, Mass.

PUIKIAUSIA SO BOSTONE BARZDASKUTYKLA IR KIRPYKLA

JUOZO KAZIUKONIO.
Užlaikau geriausius barbertus, pridabojū švarą, skutame ir kerpame visokiomis madomis — kaip kas nori.
Turiu svarią pirmos klasos pletį ir galima išsimaudyti.
224 W. Broadway, So. Boston, Mass.

Telšingiausia ir geriausia lietuviška APTIEKA

Sutaisau receptus su didžiausia atyda, nežiurint, ar tie receptai Lietuvos ar Amerikos daktarų. Tai vienatinė lietuviška aptieka Bostone ir Massachusetts valstijoje. Gyduolių gali gaut kokios tik pasaulj yra vartojamos. Gali reikalaut per laiškų, o aš prisiųsiu per expressą.

K. ŠIDLAKUSAS
Aptiekorius ir Savininkas
226 Broadway, Kampas C Street, SOUTH BOSTON, MASS.
Telephone South Boston 21014 ir 21013

Dr. Ignotas Stankus

Bell Phone Dickinson 3995 M.
1210 S. Broad St., Philadelphia, Pa.
Lietuvis Daktaras ir Chirurgas.
Ofiso Valandas:
Nuo 9 rito iki 5 po pietu
Vakarais, Ketverge nuo 6 iki 9 P.M.
Nedeliomis iki 4 po pietu.

LIETUVIŠKAS Advokatas

Telephone So. Boston 605
WILLIAM F. J. HOWARD
Lietuviška pavardė buvo Vincas F. J. Kavallauskas
315 W. Broadway
SO. BOSTON, MASS.

JOSEPH B. AGLINSKAS.

Tel. Boulevard 7328.
3238 So. Halsted St., Chicago, Ill.
Užlaikau Knygų Krautuve, parduodu įvairaus turinio knygas, kaip tai: belletristika, ekonomija, sociologija, politika, gamtos ir kiti mokslai. Hygiena, istorija, etnologija, biografija, kalbamoksliai, poezija ir teatrums knygos. Taipgi priimu paskelbimus, užrašau laikraščius ir pavieniais parduodu: "Naujienas", "Laisvė", "Kelely", "Kardą", "Dilgėles", "Moterų Balsą", "Sandarą", "Amerikos Lietuvij", "Dirvą" ir "Lietuvą." Prisiųsdami už 6 c. krasaženklui reikalaukite katalogo.

DR. L. J. PODDER

Iš Petrogrado.
GYDO SLAPTAS VYRŲ IR MOTERŲ LIGAS.
Taipgi Kraujo ir Odos Ligas.
VALANDOS: Nuo 9 iš ryto iki 9 val. vakare.
Kalbu Ruskai ir Lenkiškai.
69 CHAMBER ST., BOSTON
Telephone: Haymarket 3390.

Mes specializuojames kepime Viennos ir Ruginės duonos del Lietuvių ir tikimės, kad reikalausit mūsų duonos iš savų grosernių.

GROCEr BAKING COMPANY,
21 Hillsboro St., Dorchester, Mass.

LAI GYVUOJA LAISVA LIETUVA!

Tik-ką dabar išėjo iš spaudos paveikslas didumo 15X20 labai gražiai atspausdintas 7 spalvose. Šj paveikslą turėtų kožnas lietuvis įsigyti. Kaina 50 c. su prisiuntimu. Taipgi reikalaujame agentų juos pardavinėti visose lietuviškose kolonijose.

Adresuokite:

National Press
8 Vine St., Montello, Mass.

NAUJAS DIENRAŠTIS

"VIENYBĖ LIETUVNINKŲ" ištarnavusi 34 metus savitaraščių trumpoje ateityje pradės išeidinėti DIENRASCIU. Tapo sutverta dienraščio leidimui bendrovė su kapitalu \$75,000.00. Dienraščio bendrovės šėras \$10.00. Pirkti gali kiekvienas. Geriausias piningų investentas nusiperkant dienraščio "VIENYBĖ" šėr. Prenumerata kol dienraštis pradės išeidinėti palieka ta pati \$2.50. metams. Kitose šalyse metams \$3.50. Nelauk, užsirašyk šiandien. Vėliaus bus prenumerata pakelta. Siūs lami piningus už prenumeratą arba dienraščio šėrus, adresuokite:

"VIENYBĖ LIETUVNINKŲ"

120-124 Grand St., Brooklyn, N. Y.

DOVANAI

Iki 30-tai dienai Rugpiučio-August menesio

Kas lyg augščiau minėtai dienai užsirašys dienraštj "Lietuvą" arba atnaujins seną prenumeratą (nors neišsibaugusių) ant ištisų metų, gaus DOVANAI mūsų spaudos labai gražią knygą "Vėliavos Akyvaizdoje" vertės \$1.00, kurios turinį perskaitęs niekuomet neužmirš ir bus kas draugams papasakoti; arba puikų spalvuotą \$1.00 vertės Lietuvos Respublikos žemlapj, kurio kopiją prezidentas Wilsonas išsivežė Paryžiaus Taikos Konferencijon.

Prenumeratą ir orderj dovanoms siuskite:

"LIETUVA" DAILY,

3253 So. MORGAN St., CHICAGO, ILL.

MOTERIS IR MERGINOS, PALAUKITE!

PRANEŠU JUMS, kad šiomis dienomis užbaigėme daryti jums naudingą knygą: KNYGA VALGIŲ GAMINIMUI, kurioje telpa keturi šimtai (400) geriausių parinktų išmėgintų valgių. Sutaisyta gražiai, knyga turi 164 puslapius, didumas 9X6 coliai, gražiai audeklu apdaryta su auksuota antspauda ant viršaus. Išsirašykite šitą knygą sau ir bukite pilnom virėjom

Apart valgių čia rasite ir daugybę naudingų patarimų, reikalingų prie namų prižiurėjimo. Nereiks jums bėdavoti, kas reikia virti, pažiurėsite į knygą ir tuojaus visoki valgiai stovi prieš jus, išaiškinta gražiai kaip ką padaryti. Sutaupins jus laiką, palengvins gyvenimą. Nelaukite ilgai, pirkite dabar, pasitarkite su kitoms ir kartu sau prisiųskite!

Apdarytos kaina \$1.50; neapdarytos — \$1.25.

Rašykite taip:

"AMERIKOS LIETUVIS"

15 MILLBURY ST., WORCESTER, MASS.

Vietos žinios.

Lietuvos Gelbėjimo Draugijos Bostono skyriaus No. 20 prakalbas.

Kalbės S. E. Vitaitis ir kiti. Dabar Lietuvai yra labai reikalinga visokia pagelba. Amerikos lietuvių daktarų draugija t. y. Lietuvos Gelbėjimo Draugija rengiasi tuojaus Lietuvon išsiųsti kelėtą daktarų, nursių, gyduolių, drabužių ir t. p. Idant tą įvykdžius kogreičiausiai, visiems lietuviams reikia butinai pasidarbuoti.

Lietuvos Gelbėjimo Draugijos Bostono skyrius No. 20 rengia prakalbas, kurios bus Ketverge, Rugpjūčio (Aug.) 14 d., Lietuvių Salėje. Kalbės S. E. Vitaitis iš New Yorko ir vietos veikėjai. Visi butinai susirinkite ant šių prakalbų.

LGD. Bost. Skyr. No. 20 Valdyba.

“Sand.” Red. K. Norkus sugrįžo Bostonan. Pensylvanijoje sutvėrė kelias ALT. S. kuopas. Kalbėjo Newarko ALTS. kp. prakalbose, kur surinkta aukų del Liet. Gelb. Draugijos, o rugpjūčio 10, kalbėjo SLA. kp. Sunderland, Mass. kur suaukauta Liet. Neprigulmybės Fondui \$42 su centais. Rugsėjo 7, dalyvavo Egzekutyvio komiteto posėdyje New Yorke.

Amerikos Lietuvių Tautinės Sandaros 7 kp. svarbus susirinkimas.

Seredoje, Rugpjūčio 13 d. atsibus svarbus ALTS. 7 kp. susirinkimas, kurin visi nariai atvirutėmis kviečiami susirinkti, nes bus svarbių dalykų. Bus Centro Valdybos nominacijos sekančioms metams, bus rinkimas delegatų į Apskričio suvažiavimą ir šiaip bus apkalbamas visas veikimo plenas rudeniu besitarinant. Visi nariai turi susirinkti.

F. Zokaitis, Sekr.

Jaunimo Ratelio Išvažiavimas ir L. N. F. Aukos.

Užpraeitą nedėdienį Jaunimo Ratelis turėjo išvažiavimą ant p. V. O. Martino ukės, kuris labai pavyko, nes diena buvusi labai puiki. Papuošti stalai buvę apkrauti gardžiais užkandžiais—valgiais, pienu ir smetonšaltkoše. Visi smguriavo, kuriam kas tik patiko. Bepietaujant svečias iš Brooktono Inž. P. Žiuris pasakė trumpą prakalbėlę, ragindamas jaunimą spiestis į bendrus ratelius sudarant kokį nors pastovų ir tvirtą padarą draugiją, kur būtų tikslas lavintis kokiuose nors amatuose, kad vėliaus toks žmonių burių galėtų ir Lietuvoje jaunimui įsteigti kokią augstesnę amatų mokyklą. Toliaus prakalbininkas visus kvietė su aukomis paremti mūsų vidurinės srovės politinį fondą, ką ir padarė—suaukavo \$43.10.

Aukauta šiaip: Ukės savininkas p. V. O. Martynas \$5.00, P. J. Žiuris \$3.00, S. Jokubauskas \$3.00; po \$2.00

aukavo—M Jazokas, P. Boly, A. Matulis, P. Giedrys, J. Lekavičius, A. Kalinauskaitė, Ona Martinienė, P. Alex, T. Bure, L. Stasiulis, A. Mockeivičius, J. Palionis, J. Kapočiunas, A. Žinkevičius, S. Puta, V. Kiadas, K. Sirbikas, J. Lopetinskas, P. Mikalajunas, S. Eningis, V. Račkauskas, J. Pietraitis, J. Trušinskas; po 50 c.—Jul. Valiackiūtė, P. Vasiliauskas, P. Baravičius, P. Remeika ir smulkių aukų dar 10 centų, taigi viso labo \$43.10.

L. J. S.

So. Bostono Liet. Kooperacijos šerininų susirinkimas. Seredoje, Rugp. 13 d., lietuvių ko-operatyviškos mėsinių ir grosernės šerininų susirinkimas Lietuvių salėje, 7:30 val. vakare.

Valdyba.

Lietuviai Kareiviai Nori Nusifotografuoti.

Lietuviai Suv. Valst. karėiviai mus prašo paskelbti, kad Nedėlioje, Rugpjūčio 17 d. jie visi kaip armijos nariai taip laivyno jureiviai nori susirinkti pasirėdę uniformose apie 10 val. ryte Liet. Svet. nusifotografavimui.

Ch. W. Urban.

Visų Gabijiečių Atydai.

Pėtnyčioj, Rugpjūčio 15 d. “Gabijos” bus mėnesinis susirinkimas. Visi nariai malonėkite susirinkti, nes turime svarbių reikalų aptarti.

P. Zokaitis, Sekr.

Gera Naujiena.

Korespondentas praneša, kad g. P. Bartkevičia trumpioj ateityje žada atidaryti Banką savo krautuvėje po No. 877 Cambridge st. Cambridge, Mass., kur priiminės pinigų ant taupymo mokant gerus procentus. Gerb. Bartkevičia per 10 metų yra “Foreign Exchange” ir Laidų Kompanijų Agenturos biznyje ir todėl turi gerą patyrimą ir už savo teisingus darbus pas žmones gerą vardą; jis taipgi ne senai pirko du namu už kuriojus pamokėjo \$17.500.

SVECIAL.

Pereitoje savaitėje “Sandara” aplankė p. J. J. Vasiliauskas, žinomas tėvynainis iš Athol, Mass. ir žinomas vekėjas p. Matus iš Waterbury, Conn. Taipgi lankėsi p. J. Skiraičiūtė iš New Yorko.

Zigmas Barisas, Suv. Valstijų Armijos pharmacistas. —kapralas apsilankė “Sandaraj”. Jisai dar neseniai sugrįžo iš Francijos, tarnavęs prie “Port of Embarkation.”

Redakcijos Atsakymai.

J. P. Norwood, Mass. — Ne tams svarba, kas tas aukas A. L. Seimui Chicagon siuntė, bet tame, jogei siuntėjai atliko gerą darbą. Taigi ir siuntėjai iš Worcesterio, ar jie buvo socialistai ar ne, bet jie siūsdami auką atliko gerą darbą. Polemizavimui šio klausimo neuzsimoka užimt vietą.

V. J. Šauklis, Išradėjas, Sandarietis, Chicagietis, Judas, K. Kindaras, “Sandaros” Korespondentas — jusų raštai gauti, prie pirmos progos peržiūrėsime ir sunaudosime.

PIKNIKAS

SUBATOJ,

16 diena Rugpjūčio-August, 1919.

TAUT. LIET. PARKE, METHUEN, MASS.

Prie Lietuvių Taut. Bažn. Kapinių, arti

Lawrence, Mass.

ĮZANGA 25 CENTAL

Rengia Mass. ir New Hamp shire (Naujosios Anglijos)

T. M. DRAUGIJOS APSKRITYS.

Prašome visus Lawrence lietuvius atsilankyti, nes tai bus didžiausias piknikas. Bus privažiavusių žmonių iš Bostono, Montello, Norwodo, Lowellio, Lynno, Haverhillo, Nashua ir iš kitur. Griežš iš So. Bostono Buinio Orchestra.

MILŽINIŠKAS IŠVAŽIAVIMAS.

Ant rytojaus, t. y. nedėlio, Rugp. 17 d. tas apskritis rengia milžinišką išvažiavimą šioje pačioje vietoje. Prasidės 10 val. iš ryto ir trauksis iki vėlai rakties. Bus muzika, dainų, žaislų, lenktynių; atsižymėjusiems bus suteikiama dovanos. Svarbiausia bus prakalbos. Kalbėtojai iš sveitimų miestų ir taipgi savi. Įzanga 15 centų; vaikams dykai.

Vasaros gamtos gražybės baigiasi. Medžių lapai pradeda gelsti. Dabar gamta šaukia visus prie linksmybės ir vasaros grožio. Atsilankykite! Kviečia N. A. TMD. Apskr. Pikniko ir Išvažiavimo KOMISIJA.

Pasarga: Važiuoti svečiams iš kitų miestų reikia šiaip: karais arba automobiliais Lowellio kelių (Lawrence-Lowell) iki Sawyer St. Sawyer gatve jau į pikniką bei išvažiavimą.

PIKNIKAS

Lietuvių Ukesų Gedimino Klubas, Haverhill, Mass. Rengia gražiausį pikniką

30 Rugpjūčio, 1919,

MAPLE PARK, METHUN, MASS.

Pardžia 2 val. po pietų ir trauksis iki vėlai nakties. Visas pelnas skiriamas Kliubo knygynui.

Gerbiamieji Lietuviai ir Lietuvaitės: —

Atsilankykite visi kas gyvas į šią gražų pikniką, nes netik gražiai pasilinksminsitė, bet kartu paremsitė prakilnų darbą ir užsipelnysitė nuo savo brolių lietuvių padėką.

Įzanga 25 c.

RENĖJAL.

FRANK YONAITIS PAINTING CO.

Malevojam namus išlauko ir iš vidaus. Baltinam lubas ir popieruojam kambarius. 51 Dorchester, St. S. Boston.

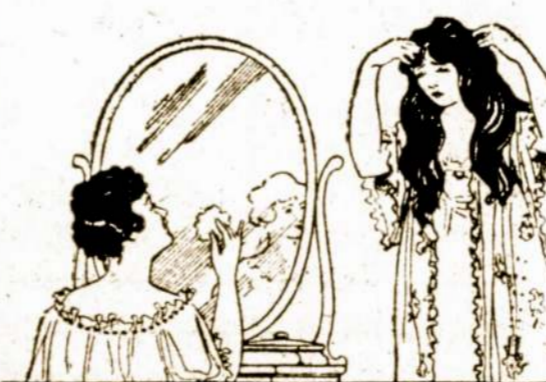
Liberty Bondsus priima

už pilnus \$50 dolerių.

L. A. B-vės atstovas,

P. Bartkevičia, 877 Cambridge st., E. Cambridge, Mass.

Prašome atsiliepti Teklės Vankevičienės: jums “Sandaron” atėjo žinia nuo Mykolo ir Karalinos Pečiulių iš Kybartų.

kuris prigelbi gamtai suteikt žmogui priklausanti grožė. O kas gal but gražesnio už ilgus, blizgančius, svėlinius plaukus? Kas gal but smagesnio už cystą nemiežintą galvos odą?

RUFFLES

panaikina pleiskaną! Su jomis nereikia kelių mėnesių galvos trynimu: dviejų ar trijų dienų bėgyje RUFFLES pradės mažinti pleiskaną, o savaitės laike jų jau nei žymės neliks! Paskui tik retkarčiais suvilgant galvą bus užtektinu, kad pleiskanas neatsinaujintų. Nusipirkite šiaurk RUFFLES bonkute aptiekoje. Kaštuos tik 6c., bet jus sakykite, kad jos vertos daug daugiau. Pasiškimimai pridėti prie kiekvienos bonkutes. Jei negausite jusų aptiekoje, tai atsiųskite mums 75c. pašto markėmis, ar money order šiokiu adresu: F. AD. RICHTER & CO., 326-330 Broadway, New York

Juozas Kavaliauskas,

Prezidentas

Centralio Bendro Lietuvių Banko.

PARSIDUODA

Namas 10 kambarių, elektros švieša, “steam heat” šildomas. 17000 pėdų žemės. Jaunas sodas. Netoli nuo karų. Atsiųskit greitai nes tik per 3 savaites yra del pardavimo. 30 Ransom Road, Mattapan, Mass.

RUSIJOS RUBLIAI

Pas mane galima gauti netikrų popierinių pinigų. Jie taip gerai padaryti, kad sunku atskirti nuo tikrųjų. Tokie pinigai reikalingi teatrus lūšiant arba kas nori pasididžiuoti turtingumu.

Kas nori tokių pinigų, klauskit per laišką įdėdami krasos ženklei. Adresuokit: (34)

K. J. INTAS,

P. O. Box 73, Chicago, Ill.

EXTRA! EXTRA!! EXTRA!!!

DEBATAI!

SO. BOSTONO LIET. ŠV. TRACĖS PARAPIJOS KLEB. KUN. GENIOTČIO SU KUN. MOCKUM KLAUSYME: AR YRA POSMERTINIS GYVENIMAS?

Kun. Geniotis tikrins, kad yra;

Kun. Mockus,— kad nėra.

Atsibus Pėtnyčio vakare, Rugpjūčio (Aug.) 15, 1919, 7:30 val. vakare, Lietuvių Salėje.

Verta yra išgirsti kiekvienam tikinčiam ir netikinčiam, šituos debatus.

Įzanga 25 centų ypatai. Rengia L. L. F. A. kuop. Kviečia visus KOMITETAS.

STASYS PUTA, REAL ESTATE

GERBIAMIEJI!

Norėdamas namus ar farmas pirkti, parduoti, mainyti ar inšuryti, kreipkitės prie mūsų. Mes galim geriausia patarnauti bile reikale. Ofisas atdaras iki vėlai vakare. Jeigu norėsit stogą dengti, ar reikės painterio, plumberio, tai mes galim prirodyti.

Stasys Puta, Savininkas.

Ofisas:

366 Broadway,

Tel. S. B. 52015

Gyvenimo vieta:

769 Broadway,

Tel. S. B. 962-W.

SOUTH BOSTON, MASS.

AGENTAI:

Pranas Mučinskas,

Juozas Ananis,

Alekas Andriulis.

Kare ir Ugnis

Viską atėmė sugadino ir sudegino gyvenimus jusų giminių

Jusų pačios, vaikai, motynos, tėvai, broliai, seseris ir kiti artimi jusų širdžiai žmonės liko be apvalkalo, duonos pastogės, vaikščioja nuogi, basi ir alkanai, su ašaromis akyse prašo jusų pagelbos.

AR PASIUNTĖT JUS? JEIGU NE, TAI KO LAUKIATE? Kad pagelbėjus jums ir jusų giminėms, CENTRALIS BENDRAS Lietuvių Bankas siunčia visiems gerai žinomą kaipo kovotoją už Lietuvos laisvę advokatą p. F. J. BAGOČIŲ į Lietuvą, Latviją, Ukrainą ir Lenkiją del ištyrimo komercijiniui reikau, to pačiu laiku jis galės nuvežti įteiktas dovanas, pinigus ir laiškus. Jeigu jus nežinot kur jusų giminės, tai prisiųskit mums senąjį antrašą ir vieną dolerį padengimui lėšų, o mes pasistengsim sujieškoti jusų gimines. Laikas mūs nelaukia, siųskit pinigus, laiškus šiuo antrašu:

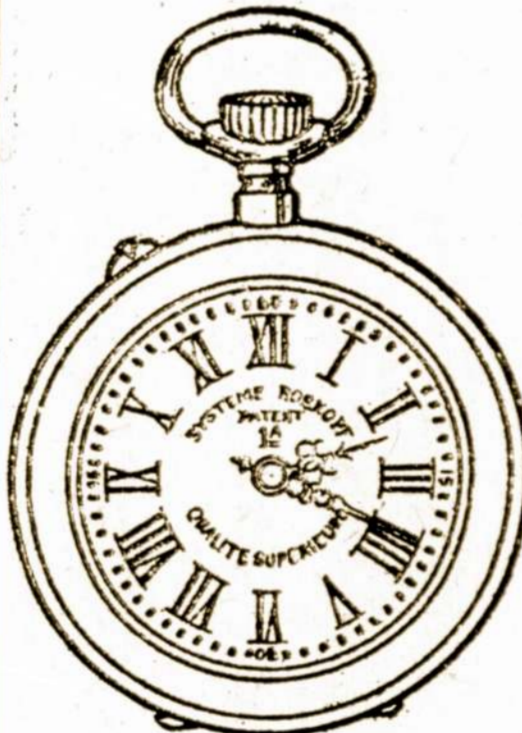
CENTRALIS BENDRAS LIETUVIŲ BANKAS

32-34 Cross st.

Boston, Mass.

EXTRA! EXTRA!

LAIKRODĖLIS “ROSKOPE PATENT” TIK \$5.45.

Tukstančius dolerių žmonės praleidžia laikrodėliams, o neturi iš jų jokios naudos delto, kad nežino, kokie laikrodėliai yra geriausi. Visų geriausių laikrodėlių yra “Roskope Patent”. Šitas laikrodėlis jau žinomas visame pasaulyj, o kas jį išgyjo, tai jau visam gyvenimui. Jį galima naudoti darbe ir šventadieniams. Gražiai ir tvirtai padarytais tyrais nikeliniais lukštais, stipriais nikeliniais viduriais, teisingai sustatytas taip, kad nesuvėlina nei paskubina nė vienos minutės. Toks laikrodėlis vertas mažiausiai \$10.00, bet mes del supažindinimo visuomenės su tuo laikrodėliu per trumpą laiką nutarėm pardavinėti i šdirbytetis lėšų kaina, tai yra — tikpo \$5.45. Priedo gi duodame dykai labai naudingus daiktus: 1. Stora auksuotą laikrodėliu rėtelę; 2. Naujai išrastą spynele, kuri užrakinama ir atrakinama be rakto. Ji padaryta iš žalvario ir gali užtekti visam gyvenimui. Ja galima užrakinti bile duris, skrynute ar kitą ką o nežinantis paslapties kaip ją atrakinti niekad neatrakinis. Sykiu su spynele duodame ir išaiškinimą kaip ją reikia atidaryti.

Taigi, jei nori pasinaudoti iš šito mūsų pasiūlymo, tai nieko nelaukdamas prisiųsk mums 25 c. stampmois, o mes tuojaus išsiųsime laikrodėlį ir tas aprašytas dovanas. Pinigus užmokėsi atsiėmęs daiktus. Užtikriname, kad busi užganėdintas, kitaip pinigų gražiname atgal.

PASTABA: Kas prisiųs visus pinigus iš augšto, tam mes priedo prie visų daiktų da duosime auksuotus marškinių rankovėms knypkius. Rašyk tuojaus:

PRACTICAL SALES COMPANY,

1219 North Irving Avenue,

Dep. 34,

Chicago, Ill.

SEKRETŲ KNYGA.

Labai yra naudinga ir reikalinga delei tavęs ir kožo skaitytojaus, ypač žentiams vaikams ir merginoms. Knyga laimės ir sveikatos. Prisiųskite dvi po 3 centus pačtos stempas, tą syk matysitė kokia.

Šita knyga tik ką tapo išleista per garsius specialistus del labo visiems. Skubinkite siųst, nes daugel orderių turime. Kas pirmiau prisiųs, tas pirmiau ir gaus. Rašykite pas:

S. M. Calvin,

P. O. Box 95,

Bedford, Ohio.

Dr. M. V. Casper

(KASPERAVIČIUS)

Lietuvis dentistas.

Priėmimo valandos:

nuo 10 iki 12:30 diena,

nuo 1:30 iki 6 p. pietų ir

nuo 6:30 iki 9 val. vakaro.

425 BROADWAY,

SO. BOSTON, MASS.

Tel. S. B. 27.